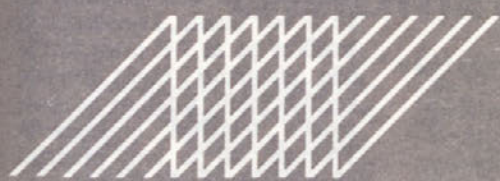

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

ŠT. 7 - leto VIII - MAJ 1980

Dobra spodbuda za nove uspehe

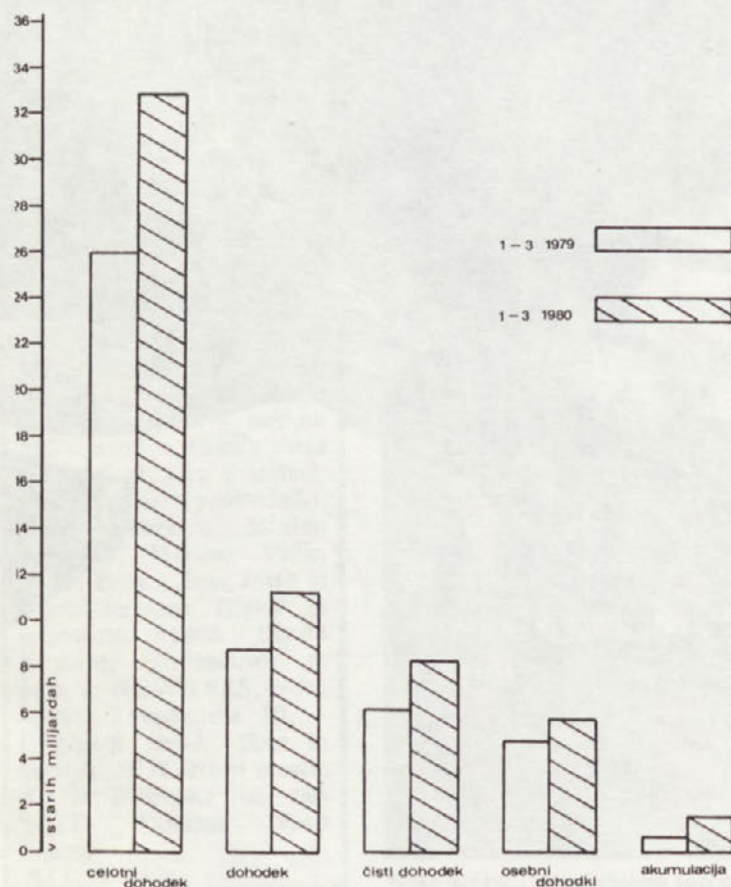
1. Proizvodnja

TOZD	Enota mere	Plan		Izvršitev		Indeks		Izvršitev	
		I-III 79	I-III 80	I-III 80	80/79	80/plan 80	80		
Pred. Metlika	B kg NM 40	294 650	303 744	307 248	104	101			
Tkanina	metri	913 938	912 456	935 855	102	103			
Konf.N.m.	minute	3 744 228	3 989 564	4 127 917	110	103			
Konf.Vinica	"	3 954 658	4 150 583	4 339 593	110	105			
Konf.Trebinje	"	4 173 343	6 375 600	4 929 324	118	77			

	domači trg	izvoz	Skupaj
Tozd Tkanina metri	923 295	140 802	1 064 097
Konf. Novo mesto komadi	108 675	17 978	126 653
Konf. Vinica "	85 316	1 379	86 695
Konf. Trebinje "	-	99 408	99 408
Trgovina din	20 108 386	-	20 108 386

(Tabela: CELOTNI PRIHODEK)

	I-III 79	Plan I-III 80	Izvrš. I-III 80	Indeks 80/79	Indeks izvrš.80 plan 80
Celotni prihodek	262 673 005	334 682 159	329 513 711	125	98,4
Dohodek	88 591 767	115 639 186	116 282 237	131	100,5
Čisti dohodek	61 179 369	82 857 491	83 095 424	135	100,2
Del ČD za oseb.doh.	47 441 014	62 106 152	57 406 001	121	92,4
Del ČD za skl.sk.por.	7 649 486	8 687 273	10 403 648	136	119,7
Del ČD za akumulacijo	6 088 869	12 064 066	15 285 775	251	126,7

POSLOVANJE DO NOVOTEKS V PRVEM TRI MESEČJU 1980

Prva četrtina letošnjega poslovnega leta je končana. Kako smo poslovali, nam bodo prikazali naslednji podatki:

(TABELA: „I. PROIZVODNJA“)

Čeprav so bili vsi proizvodni plani za leto 1980 postavljeni na izvršitvi planov leta 1979, so vse temeljne organizacije, razen Trebinja, plan dosegle in presegle.

2. Zaposleni

Poprečno je bilo v tem obdobju zaposlenih 2397 delavcev, kar je za 118 delavcev izpod plana.

3 Prodaja

V prvem trimesečju leta 1980 smo prodali sledeče količine naših izdelkov:

(TABELA: „DOMAČI TRG“)

V primerjavi s planom za 1. trimesečje je bilo prodanih za 18 % več tkanin, konfekcijskih izdelkov pa za 9 % manj, kot je bilo planirano. Izpad prodaje konfekcijskih izdelkov je povzročila temeljna organizacija Trebinje, saj je svoj prodajni plan dosegla le s 66 %.

4. Nadure

Število nadur je v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta zmanjšalo za 7800 nadur ali 23 %.

5. Rezultat poslovanja za DO Novoteks za I-III 1980

Najvažnejše podatke o poslovanju v tem obdobju bomo primerjali z istim obdobjem lanskega leta in s planiranimi podatki za 1. trimesečje.

Primerjava z istim obdobjemanskega leta nam pove, da smo po vseh kategorijah, še posebno pa to velja za akumulacijo, boljše poslovali. V primerjavi s planom, ki je bil letos prvič narejen tudi po kvartalnih, z upoštevanjem dinamike v prodaji, pa vidimo, da celotni prihodek ni dosežen. Vzrok za to je velik delež neplačane realizacije, ki se ne upošteva v celotnem prihodku. Masa osebnih dohodkov ni dosežena zato, ker smo v prvih dveh mesecih letošnjega leta morali izplačevati osebne dohodke v isti višini kot lani v novembru, saj je bil tak odlok izdan v SR Sloveniji.

Več sredstev smo razporedili v sklad skupne porabe (topli obrok, regres za letni dopust, stanovanjska sredstva) in za akumulacijo (poslovni sklad in rezervni sklad). Da si bomo te velike številke lažje predstavljali, jih pogledajmo tudi na grafikonu v tem poročilu.

Sklep:

Ugodni rezultati v trimesečju naj nam bodo spodbuda za naša nadaljnja prizadevanja, saj se moramo zavedati, da je le od naših lastnih naporov odvisna rast dohodka, rast dohodka pa nam po zvezni resoluciji kroji tudi naše osebne dohodke.

TEODORA KOVAČIČ

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem splošnega sektorja za venec in vsem tistim, ki so mi izrekli sožalje ob smrti mojega očeta.

BARI NOVAK

Stabilizacijski ukrepi za DSSS

Podobno kot so sprejemali stabilizacijske (ustalitivne) ukrepe v temeljnih organizacijah, je bil sprejet tudi predlog stabilizacijskih ukrepov za delovno skupnost skupnih služb. Ta sprejete naloge že uresničuje. Določila teh ukrepov zadolžujejo vse delavce naše delovne organizacije, zato jih na željo zaposlenih objavljamo v našem glasilu.

De lo vseh služb mora biti podrejeno stabilizacijskim prizadevanjem za večjo proizvodnjo in prodajo ter doseganje maksimalnega dohodka. V skladu s tem načelom naj stabilizacijski program DSSS poleg upoštevanja stabilizacijskih programov tozdr vsebuje še naslednje:

1. fiksni stroški:

prav tako kot za temeljne organizacije velja tudi za delovno skupnost zakonska omejitev v trošenju nekaterih stroškov: dnevnice, kilometrina, reprezentanca, intelektualne storitve, reklama, avtorski honorarji. Da

pa bi dosegli večjo odgovornost pri trošenju tudi ostalih sredstev, predlagamo, da se doseganje fiksnih stroškov v DSSS in v temeljnih organizacijah vkomponira v sistem nagrajevanja. Tako bi vsake tri mesece ugotavljali doseganje plana fiksnih stroškov po stroškovnih mestih in njihovo odstopanje od planskih postavk. Za izpeljavo naloge sta zadolžena služba za nagrajevanje in plansko-analitska služba.

Rok: maj.

2. Posebno pozornost moramo posvetiti obračanju kapitala, pa naj bodo to surovine, pomožni material, rezervni deli, nedovršena proizvodnja ali gotovi izdelki. V zvezi s tem bomo tudi proučili možnost, kako spodbujati obračanje kapitala skozi nagrajevanje. Nabavni in prodajni sektor sta zadolžena, da preanalizirata zaloge po posameznih skladiščih in pripravita predlog za odprodajo nekaterih materialov.

Rok: april.

3. Tehnično razvojni sektor je pripravil predlog, po

katerem bi nekatere uvožene barve zamenjali z domačimi barvami, ki jih izdeluje Kutilin v Zagrebu. S to zamenjavo bi prihranili (po trenutno veljavnih cenah) 1,652.000 din deviz.

4. Delovne sile v DSSS ne bomo povečali. Plan za leto 1980 predvideva 329 zaposlenih. Prehajanje delavcev iz proizvodnje v delovno skupnost se v načelu ustavi. Splošni sektor je zadolžen, da pripravi podrobno analizo delovne sile v skupnih službah, zasedenost po posameznih stroškovnih mestih in predlog za izboljšanje kadrovske strukture.

Rok: april.

5. De lavci v DSSS morajo nuditi delavcem v temeljnih organizacijah kvalitetne in ažurne usluge. Zato so direktorji sektorjev in vodje služb zadolženi, da pripravijo rokovnike posameznih uslug, kdaj in komu morajo biti posredovane.

Rok: april.

6. Večjo pozornost bomo posvetili delovni disciplini. Vodje stroškovnih mest morajo omejiti privatne izhode

med malico in delovnim časom. Zlasti, se mora poostriži kontrola odhodov med malico. Predlagamo tudi, da se ure v dobro in dopusti koristijo najmanj po 4 ure skupaj, ne pa kot doslej razdrobljeno po urah. Dopusti iz preteklega leta se lahko koristijo do konca februarja. Nadure se priznavajo le v skrajnem primeru; ure v dobro se koristijo v razmerju 1:11.

7. Pod stabilizacijo moramo razumeti tudi prizadevanja za zmanjšanje transportnih stroškov. To pomeni, da se morata prodaja in nabavna služba organizirati tako, da bodo lastna prevozna sredstva čimbolj izkoriščena.

8. Vsi si moramo prizadevati, da bomo z dobrim delom čim več prispevali k dobremu poslovanju naše delovne organizacije in da bo varčevanje naše osnovno vodilo v letu stabilizacije.

Novo mesto, april 1980
Za DSSS;
DORA KOVAČIČ

50-letnica tekstilne šole v Kranju

Konec aprila smo slavili tekstilci častitljivi jubilei: 50-letnico tekstilnega šolstva na Slovenskem.

Zbrali smo se v prostorih šole na skromni, vendar pristrčni slovesnosti, ki so nam jo organizirali učitelji in dijaki tekstilnega in obutvenega šolskega centra v Kranju.

Slavnostni govornik, predsednik izvršnega odbora splošnega združenja tekstilne industrije Slovenije mag. Rino Simoneti, je opisal vlogo in pomen te šole, ki je ob ustanovitvi edina vzgajala strokovnjake za tekstilno stroko.

V letu 1930 ustanovljena šola je v času svojega petdesetletnega obstoja večkrat menjala ime: sprva je bila to državna tekstilna šola tednistični tehnikum; srednja tekstilna šola deluje danes v okviru tekstilnega in obutvenega centra v Kranju.

V posebnem zborniku, ki so ga za to priliko izdali, lahko preberemo, da se je na tej šoli v predvojnem času izšolalo 208

tekstilcev in da je vsak peti padel za svobodo.

Do vojne je šolo zapustilo 10 generacij. Vsi učenci so bili napredno usmerjeni. Na to je vplival predvsem socialni izvor in stik mladih ljudi z naprednim delavskim gibanjem, katerega so imeli že pred vstopom v šolo, saj so učenci pred pričetkom šolanja morali imeti dve leti proizvodne prakse v tekstilnih tovarnah.

Predvojni tekstilni tehniki so skupaj s prvimi povojnimi generacijami kranjske tekstilne šole postali nosilci povojne obnove in izgradnje tekstilne industrije, tekstilnega šolstva in raziskovalne dejavnosti. Prispevek teh generacij k razvoju povojne tekstilne industrije in celotne naše družbe je neizmerljiv. Za marsikoga, ki ne pozna ali noče poznati naše preteklosti, pa je ta delež tekstilcev tudi neverjeten, posebej zaradi njihove velike delovne vneme in zagnanosti, kakršne nam danes često primanjkuje.

Med okupacijo slovenska tekstilna šola ni delovala. Veliko dijakov predvojnega generacije se je priključilo narodnoosvobodilnemu gibanju.

Pouk se je spet pričel prvo leto po osvoboditvi in do danes se je na tej šoli izšolalo 2789 tekstilnih tehnikov, 2530 dijakov je končalo poklicno tekstilno šolo, 31 absolventov je bilo na delovodski šoli in 38 absolventov šole za kvalificirane tekstilne delavce. Skupaj se je na šoli izšolalo za

tekstilno industrijo 5388 delavcev, za obutveno industrijo 840 delavcev,

skupno torej 6228 delavcev.

Šola je doživela po osvoboditvi močan razmah. Večkrat se je selila iz stavbe v stavbo. Razmišljati je bilo potrebno o novi, sodobni šoli. Že pred vojno je bil sestavljen gradbeni odbor, tudi načrti so bili gotovi, vendar zaradi vojne ni prišlo do uresničitve zamisli. Po vojni se je pred vojno začeto delo nadaljevalo in novo, so-

dobno šolsko poslopje je bilo izrečeno svojemu namenu na občinski praznik leta 1958. Slovesnost je bila združena z odkritjem spomenika pred šolo; posvečen je znameniti tekstilni stavki leta 1936.

Danes, ko praznujemo 50-letnico tekstilnega šolstva na Slovenskem, praznujejo tudi delavci obutvene industrije 20-letnico tehnične čevlarske šole. Ob tej priložnosti je bil odprt nov prizidek, v katerem bodo učenci obutvene stroke dobili nove, sodobne učilnice za teoretični in praktični pouk. To je nova pridobitev, to je nova delovna zmaga.

Vsem učencem in učiteljem čestitamo ob 50- in 20-letnem jubileju!

OBČUDOVANJE

Ljudstvo Združene arabske republike občuduje in visoko ceni boj velikega jugoslovanskega ljudstva ter njegovo odločno stališče za svobodo in neodvisnost pod Titovim vodstvom.

Vi ste nam dali najboljši zgled, kako varovati in braniti svobodo.

G. A. NASER,
predsednik ZAR,
1959

Nekaj misli s seminarja o obveščanju

Na seminarju za obveščanje (informiranje) smo ocenili dosedanje mesto informiranja v OZD ter se dogovorili za delo v novih pogojih, ki jih predvideva zakon o obveščanju, ki bo sprejet do konca letošnjega leta. Izhajali smo iz dejstva, da je obveščanje dejavnost posebnega družbenega pomena in opredeljeno v republiški in zvezni ustavi ter v zakonu o združenem delu ter aktih v organizacijah združenega dela.

Sistem obveščanja je nujno in v kar največji možni meri treba odpreti delavcu, ki mora postati nosilec samoupravnega obveščanja.

Iz prakse vemo, da navkljub prijaznim vabilom v našem glasilu in v osebnih stikih preko organizatorjev obveščanja, da naj delavci v svojem glasilu sodelujejo, ni bilo pravega odziva. Zato ni nič presenetljivo, da smo prav mi, člani izdajateljskega sveta, najglasneje opozarjali, ker so pač delovno največ srečujemo s tem vprašanjem, kako delavca vključiti v sistem obveščanja. Nemara bi bilo prav, da bi bili tako prizadeti tudi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije, ki so odgovorni za

dobro obveščeno delovnih ljudi.

Pred nami je vprašanje, kako uveljaviti delavca kot nosilca obveščanja? Odgovor na to vprašanje je: s spodbujanjem in z vključevanjem delavcev v proces obveščanja, bodisi s pisano, bodisi z govorno besedo. Skratka, delavci morajo več pisati! O čem? O vseh dogajanjih o dobrih rešitvah, pa tudi o problemih, o zamislih in pobudah – na kratko: o vsem, kar je tako ali drugače povezano z uresničevanjem družbenoekonomske in samoupravne vloge vsakega delavca. Vemo, da se mnogi težko odločajo za pisanje, ker menijo, da svojo misel ne bodo znali dovolj učeno napisati. Ta strah je treba premagati, saj tudi iz okorno oblikovane besede veje pristnost in prepričljivost. Sodelavci ga bodo nemara bolje razumeli kot marsikatero izumetničeno besedičenje.

Vsaka TOZD ima svojega organizatorja obveščanja, pa jih napišimo še enkrat:

Bojan Pureber –
v tozd Tkanina

Moica Peroci –
v tozd Trgovina
Martina Vidic –
v tozd Predilnica
Jože Klojučar –
v tozd Konfekcija I.
Mladen Radojčin –
v tozd Konfekcija II.
Mirko Albijanič –
v tozd Konfekcija III.
Jana Jovič –
v DSSS.

Obračajte se na organizatorje obveščanja! Povedali vam bodo, kako lahko svoj prispevek objavite. Prav tako vam bodo tudi pomagali z nasveti pri začetnem oblikovanju pisanih prispevkov. Poleg le-teh lahko v oddelku najdete še koga, ki je več oblikovanja misli, pa vam bo prav rad pomagal.

Za glasilo smo vsi enako odgovorni, prav posebno pa so zanj odgovorni samoupravni organi in družbenopolitične organizacije. Tako je dolžnost samoupravnih organov, da informirajo delavca s področja odločanja, delegati interesnih skupnosti vsak s svojega področja ter družbenopolitične organizacije, ki skrbijo za ustrezno obliko informiranja. Tu pa je še tajništvo samoupravnih organov, so poslovod-

ni organi, izdajateljski svet, organizatorji informiranja v TOZD in službah, strokovne službe, avtomatska obdelava podatkov, INDOK center skupščine, časopisi in glasila ter vsi ostali viri, ki so dolžni informirati. Delavci morajo vedeti za vse kar se dogaja v DO, TOZD, oddelku in krajevni skupnosti. Zato je prav, da jim zagotovimo popolno informiranje preko sistema obveščanja v delovni organizaciji.

Do konca leta bo sprejet nov zakon o izdajateljski službi in informiranju na sploh. Ta bo prinesel dosti novosti in izboljšav. Ena izmed novin je tudi predlog, da se v vseh organizacijah združenega dela morajo oblikovati SVETI ZA INFORMIRANJE iz delegatov družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in uredniškega odbora. Svet za informiranje naj bi vodil politiko obveščanja, uredniški odbor (pri nas izdajateljski svet) pa naj to politiko uresničuje. Na žalost zakona še nisem videl, niti ne kot osnutek. Ko bo izšel, se bomo verjetno nekako drugače postrojili, pa tudi v naše splošne akte nekaj več napisali.

D. K.

Obveščanje – odločanje

člen 546.

Organi organizacije združenega dela morajo zagotoviti redno, pravočasno, resnično, popolno ter po vsebini in obliki dostopno obveščanje delavcev o celotnem poslovanju organizacije združenega dela in njenem materialno-finančnem stanju, o pridobivanju in delitvi dohodka ter uporabi sredstev, o rezultatih, doseženih z združevanjem sredstev iz minulega dela v vseh oblikah združenega dela in sredstev, o pripravah za splošno ljudsko obrambo in o uresničevanju družbene samozaščite, kakor tudi o drugih vprašanjih, ki so pomembna za upravljanje, odločanje in uresničevanje samoupravne delavske kontrole.

Delavci imajo pravico in dolžnost zahtevati, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta in izvršilnega organa ter o delu poslovodnega organa temeljne organizacije, sestavljene organizacije in drugih organizacij in skupnosti, v katere so združili delo in sredstva.

Sindikati lahko zahteva, da so delavci obveščeni o delu in izvrševanju sklepov iz drugega odstavka tega člena.

člen 547.

Organi organizacije združenega dela morajo obveščati delavce tako, da je vsakemu delavcu omogočeno seznaniti se z njihovimi poročili, jih poučiti in zavzeti svoja stališča.

člen 550.

Neizpolnjevanje dolžnosti obveščanja delavskega sveta in drugih organov organizacije združenega dela, delavcev in sindikata pomeni kršitev pravic delavcev.

S tem, da ne izpolni dolžnosti obveščanja delavcev in sindikata, stori poslovodni organ hkrati kršitev delovne obveznosti. Če zaradi opustitve obveščanja ali zavestnega dajan-

ja neresničnega obvestila ne bi bil sprejet sklep ali pa bi bil sprejet škodljiv sklep, odgovarja poslovodni organ tudi materialno.

Tako pravi zakon o združenem delu.

Nič novega pa ni, vsaj pri nas ne, da ostanemo organizatorji obveščanja kot odgovorni

družbenopolitični delavci in pomembni dejavniki v samoupravnem sistemu odločanja, v svojih prizadevanjih ponuditi delavcu za odločanje pravočasno, razumljivo, celovito in resnično informacijo, večkrat osamljeni.

Pri vsem tem pa moramo vedeti, da so tovariška glasila često edini časopis, ki ga preberejo delavci (republiška analiza je pokazala, da kar 1/3 zaposlenih delavcev prebere le tovariško glasilo). Prav zavoljo tega je nujno potrebno temu področju posvetiti kar največjo pozornost.

Danes izhaja v SR Sloveniji že kakih 600 tovarniških glasil v nakladi 800.000 izvodov ene številke. Priznati moramo da je to ogromna sila in za to je potrebno tej dejavnosti posvetiti posebno pozornost.

Obveščanje v združenem delu postaja iz dneva v dan pomembnejše. Ne zgolj zato, ker nas zanj obvezuje ustava, zakon o združenem delu ter kongresni dokumenti ZK in sindikata, pač pa predvsem zato, ker je redna, pravočasna, resnična, popolna in vsem delavcem dostopna informacija pomemben dejavnik v samoupravnem sistemu odločanja.

Čas po sprejetju zakona o združenem delu je prinesel korenite spremembe v miselnost o funkciji samoupravnega obveščanja, pa tudi o vlogi glasil v združenem delu. To opažamo tudi v našem glasilu, saj postaja glasilo iz meseca v mesec boljše – lahko pa bi bilo še boljše, če bi vsi upoštevali določila zakona o združenem delu, ki točno opredeljujejo obveščanje. Nič ne bo narobe, da še enkrat navedemo člene 546, 547, in 550 zakona o združenem delu, ki obravnavajo obveščanje delavcev.

Veseli bomo, če jih bodo prebrali prav vsi, posebno pa še tisti, ki jih zakon posebej obvezuje, da morajo zagotavljati delavcem dobro obveščanje. Tako pravi

Štafeta mladosti v Novem mestu

Ob sprejemu Titove štafete v Novem mestu smo še trdno upali, da bo tovariš Tito izbojeval boj z boleznijo in da ga bomo videli na proslavi dneva mladosti na stadionu v Beogradu. Štafetno palico so odnesli,

TITO

nosilci so hiteli po predvidenih poteh naprej, s palico pa so šle želje vseh Jugoslovancev: ozdravi, dragi naš tovariš Tito, vodi nas naprej in vsi Ti bomo sledili!

Toda utrudilo se je srce velikega človeka in prenehalo biti v junaških Titovih prsih. Utrudil se je korak nosilcev štafete in žalost je preplavila ves svet.

Tito pa v naših srcih živi kot živijo in bodo večno živela vsa njegova dela.

Praznično okrašena in polna mladostnega vrvenja je Dolenjska 26. aprila pričakala štafeto mladosti.

Osrednja proslava je bila v Novem mestu na Glavnem trgu, kjer se je zbralo na stotine mladih, delovnih ljudi in občanov.

Naši nosilci so štafeto prevzeli na Vahti, kamor so jo prinesli Metličani. Od tu so štafetno palico nosili skozi krajevne skupnosti Regerča vas, Šmihel,

Drška, Kandija-Grm na Glavni trg v Novem mestu. Vso pot so nosilce štafete pozdravljali kraji krajevnih skupnosti, skoz katere je vodila pot do slavnostnega prostora na trgu. Na trg so poleg zvezne štafete prihajale tudi lokalne. Tako so tudi iz naše tovarne mladi delavci nosili štafetno palico na trg, kjer so se pridružili zvezni štafeti.

Iz pozdravnega pisma v štafetni palici je izvenela ena sama ljubezen in vroča želja: „Ozdra-

vi nam, tovariš Tito!” Imeli smo tudi izjemno čast, da je z vezno štafeto prinesla in predala na slavnostnem prostoru predsednici OK ZSMS Novo mesto naša mladinka iz konfekcije, tovarišica Zdenka Židanek.

Da je bila prav ona izbrana za predajo štafetne palice s pozdravi maršalu Titu, je odločila njena dosedanja aktivnost na družbenopolitičnem in samoupravnem področju.

Slavnostna govornica na osrednji proslavi je bila predsednica predsedstva Zveze socialistične mladine Novo mesto, tovarišica Darja Colarič. K slavnostnemu vzdušju je prispevala lepo okrašen prostor na trgu, borbena in narodna pesem mladih pevcev združenih osnovnih in srednjih šol Novega mesta, malčki otroško varstvenih ustanov, recitatorji in godbi na pihala iz Straže in Novega mesta.

Po končani slovesnosti so štafetno palico odnesli proti Bršljinu, kjer so v kasarni Milana Majcna pripravili sprejem in krajši kulturni program, nato pa je štafeta nadaljevala pot proti Mimi peči.

Štafeta je potovala iz kraja v kraj z mislimi in dobrimi željami tovarišu Titu. Mi pa tovarišu Titu in njegovemu spominu čvrsto obljublamo, da bomo mladi vedno zagnano hodili po začrtani poti naše samoupravne socialistične družbe.

DUŠANKA ŠKEDELJ

ŽITA ZA VSE SE PREMALO

Lani so na svetu pridelali manj pšenice in drugih vrst žita kot leto poprej (pri pšenici padec s 449,1 milijona ton na 423,5 milijona, pri drugih žitih padec s 758,6 milijona ton na 741,1 milijona ton). Povečal pa se je izvoz žita in tudi letos pričakuje večje povpraševanje uvoznikov. Pet glavnih izvoznic – Argentina, Avstralija, Kanada, Južnoafriške republike in ZDA, špekulira z izvozom in ga včasih povezuje s političnimi vprašanji. Vedno večji je pritisk iz dežel v razvoju, ki zaradi vedno dražje nafte ne bodo mogle obdržati pridelka svojega žita na dosednji ravni. „Prehrambena varnost sveta” torej ni zajamčena.

DUŠANKA ŠKEDELJ

Naša mladinka Zdenka Židanek je v Novem mestu predala zvezno štafeto, s katero je poslala vsa Dolenjska vso svojo iskreno ljubezen in spoštovanje tovarišu Titu.

Uredili smo otroško igrišče

Delovna akcija članov mladinske organizacije v TOZD Tkanina, ki so se ji pridružili tudi mladi delavci iz TOZD Konfekcije in posamezni starši

Prihaja čas mladinskih delovnih brigad in brigadirskega življenja na mnogih deloviščih v Sloveniji in Jugoslaviji.

Mladina bo tudi letos kot vsa leta doslej izkazala svoja hotenja, moč in ljubezen do domovine. Vključevali se bodo tisoči v prostovoljne mladinske delovne brigade, v katerih se bodo razen dela učili, spoznavali med sabo, utrjevali bratstvo in enotnost, sklepali nepozabna prijateljstva ter gradili trajne dobrine sebi in svojemu narodu v ponos. Poleg krajevnih, republiških in zveznih delovnih akcij se mladi organizirano lotevajo manjših delovnih akcij na vaseh, v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah z eno samo željo: da bi bilo življenje v okolju, kjer živimo danes – jutri lepše.

Prav o tem smo se pogovarjali tudi na sestanku mladinske

organizacije v TOZD Tkanina. Iskali smo možnost, da organiziramo prostovoljno delovno akcijo in jo tudi našli. Opazili smo, da zunanje igrišče pri našem otroškem vrtcu po dolgi zimi kaj klavarno izgleda. Potrebno bi bilo nekaj pridnih rok, da bi bilo igrišče lepše in varnejše, predvsem pa mikavnejše za naše malčke. Sklenili smo, da bo to naša prva delovna akcija v letošnjem letu.

Bila je prosta sobota, zbralo se nas je kakih 15. Porazdelili smo si delo in že smo hiteli, nekdo z lopato, drugi z grabljami ali s samokolnico. Ko smo očistili in odstranili travo, ki je tu in tam silila iz zemlje, smo prekopali peskovnik. Za tem smo se razdelili v dve skupini: prva je po igrišču razvažala pesek in ga lepo poravnala, druga skupina pa se je odločila, da bo vse prepleskala vsa igrala,

pa tudi ograja je zahtevala osvežitev. To ni bilo lahko delo, saj smo morali z brusilnim papirjem in razredčilom najprej odstraniti staro barvo, nato pa smo vse z živimi barvami prepleskali. Tako so ograja, gugalnice, kozolec, uta, mizice, klopi in drugo kaj hitro dobili lepšo podobo.

Odločili smo se, da bomo ta dan delali, dokler naloga ne bo dokončana. Hiteli smo, drug drugemu smo pomagali in po petih urah trdega dela je bilo vse opravljeno.

No, priznati moramo, da nismo bili sami – na pomoč so nam prihiteli tudi mladi delavci iz TOZD Konfekcije in nekateri starši, ki imajo malčke v vrtcu. Vsem gre za koristno sodelovanje še posebna hvala!

Preden smo se po končani akciji veseli vrnili domov smo sklenili, da bomo podobno akcijo ponovili v maju v počastitev dneva mladosti. Kje in kaj bomo delali, pa bo po tehtnem premisleku odločil mladinski odbor.

DUŠANKA ŠKEDELJ

Izrečeni disciplinski ukrepi

v obdobju od 26. 2. 1980 do 26. 3. 1980

Ukrep prenehanja delovnega razmerja je bil izrečen naslednjim kršiteljem delovne discipline:

1. Balentinu Brezjarju (1953), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela 7 delovnih dni. Odločitev disciplinske komisije je po vloženi pritožbi obdolženca potrdil tudi delavski svet TOZD Tkanina.

2. Martinu Pleskoviču (1927), delavcu TOZD Tkanina, ker je dvakrat zaporedoma prišel na delo vinjenem stanju. Ukrep je izrečen pogojno za dobo 1 leta.

3. Antonu Ribiču (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker ni opravil dela, ki mu ga je dal predpostavljeni, s čimer se hujše oviral nadaljnji delovni proces v oddelku oplemenitilnice. Ukrep je izrečen pogojno za dobo 1 leta.

4. Martinu Pustu (1939), delavcu TOZD Konfekcija I. Novo mesto, ker je oddal v skladišče osnovnega in pomožnega materiala 11 m več svilene podloge kot je bilo napisano na oddajnici materiala. Komisija ga je spoznala za odgovornega hujših kršitev delovnih obveznosti, in sicer nezakonitega razpolaganja z družbenimi sredstvi in mu izrekla disciplinski ukrep – prenehanje delovnega razmerja, pogojno odloženo za dobo 6 mesecev.

5. Alojzu Gorencu (1957), delavcu TOZD Konfekcija I. Novo mesto, ker je zaradi njegove malomarnosti pri delu bilo oddano v skladišče 11 m več svilene podloge kot je bilo registrirano na oddajnici materiala. Hkrati pa je bilo v njegovem paketu ugotovljeno 3 m svilene podloge več kot je bilo napisano na ovitku in v oddajnici materiala. Komisija ga je spoznala za odgovornega hujših kršitev delovnih obveznosti, in sicer malomarnosti pri delu in nezakonitega razpolaganja z družbenimi sredstvi, ter mu izrekla disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja, pogojno odloženo za dobo 3 mesecev.

Disciplinska komisija se je prvič odločila za denarno kazen, in sicer:

6. Jožetu Mavsarju (1957), delavcu TOZD Tkanina, ker je bil povzročitelj nereda v oddelku, se neprimerno obnašal do sodelavcev in ni opravil dela, ki mu ga je dal predpostavljeni. Komisija ga je spoznala za odgovornega hujših kršitev delovnih obveznosti in mu izrekla disciplinski

ukrep: denarno kazen, in sicer 5 % zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka.

Na druga dela oz. naloge za določen čas je bil razporejen:

7. Jože Kranjčič (1955), delavec TOZD Tkanina, ker je spal med delovnim časom in ni opravil dela, ki mu ga je dal predpostavljeni. Ukrep je izrečen za dobo 1 leta.

11 JAVNIH OPOMINOV

8. Viktorju Papežu (1937), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje delovne naloge s tem, da po končanem delu ni vrnil odvečnega materiala v skladišče oz. v oddelk, temveč ga je spravil v svojo garderobno omarico.

9. Francu Kovčiču (1958), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje naloge s tem, da materiala, ki mu je ostal pri delu ni vrnil v oddelk, temveč ga je spravil v svojo garderobno omarico. Odločitev disciplinske komisije je po vloženi pritožbi obdolženca potrdil tudi delavski svet TOZD Tkanina.

10. Stanetu Tutinu (1935), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje delovne naloge s tem, da po končanem delu ni vrnil odvečnega materiala v skladišče, temveč ga je spravil v garderobno omarico.

11. Slevi Sekuliču (1957), delavcu TOZD Tkanina, ker je dva dni neopravičeno izostal z dela.

12. Francu Kastelicu (1950), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje delovne

naloge s tem, da po končanem delu ni vrnil rezilne plošče v IVS, temveč jo je spravil v svojo garderobno omarico.

13. Stanetu Kovaču (1949), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje delovne naloge s tem, da po končanem delu ni vrnil odvečnega materiala v IVS, temveč ga je spravil v svojo garderobno omarico.

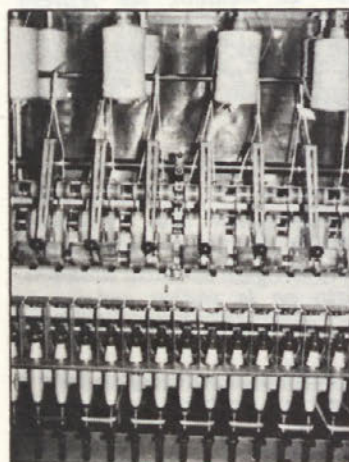
14. Dušanu Periču (1955), delavcu TOZD Tkanina, ker je spal med delovnim časom in kadil v oddelku.

15. Gojku Joviču (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela in ker je spal med delovnim časom.

16. Jožetu Pirhu (1947), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje delovne naloge s tem, da po končanem delu ni vrnil odvečnega materiala v IVS, temveč ga je spravil v svojo omarico.

17. Stojanu Blagojeviču (1952), delavcu TOZD Konfekcija I. Novo mesto, ker je malomarno opravljal svoje delovne naloge in je zaradi njegove malomarnosti bilo oddano v skladišče osnovnega in pomožnega materiala 11 m svilene podloge več kot je bilo registrirano na oddajnici materiala.

18. Marjanu Riflju (1948), delavcu TOZD Konfekcija I. Novo mesto, ker je malomarno opravljal svoje delovne naloge in je zaradi njegove malomarnosti bilo oddano v skladišče osnovnega in pomožnega materiala 11 m svilene podloge več kot je bilo registrirano na oddajnici materiala.

Predenje . . .

•••••
• DOPISUJTE •
• V GLASILU •
• NOVOTEKS •
•••••

Kaj vemo o odškodninski odgovornosti v naši DO

Odškodninska odgovornost je odgovornost delavca za škodo, ki jo utрпи na delu ali v zvezi z delom, in odgovornost temeljne organizacije za škodo, ki jo delavec utрпи na delu oz. v zvezi z delom.

O odškodninski odgovornosti delavcev ali temeljne organizacije v naši delovni organizaciji odloča skupna disciplinska komisija, lahko pa oškodovanec uveljavi odškodninski zahtevek neposredno pred sodiščem združenega dela v Novem mestu brez poprejšnjega postopka v delovni organizaciji.

Odškodninski postopek lahko začne razen oškodovanca vsak tisti, ki je opravičen začeti disciplinski po-

stopek, pa naj gre za postopek pred skupno disciplinsko komisijo ali pa pred sodiščem združenega dela.

Upravičeni predlagatelj po našem pravilniku o obveznostih in odgovornostih delavcev temeljne organizacije združenega dela so: delavski svet, individualni poslovodni organ ali predsednik kolegijskega poslovodnega organa, organ samoupravne delavske kontrole, zbor delovne enote, sindikalne organizacije kakor tudi zunanji organi: družbeni pravobranilec samoupravljanja i ostali pristojni organi družbenopolitične skupnosti.

Če utрпи škodo delavec na delu ali v zvezi z delom (npr.

v delovni nesreči), mu škodo morajo povmiti delavci temeljne organizacije, če se ne dokaže, da jo je povzročil delavec sam. V tem slučaju se odgovornost temeljne organizacije domneva že po samem zakonu. Na temeljni organizaciji je torej dokaz, da se te odgovornosti razbremenijo, če meni, da je delavec zanjo odgovoren oziroma soodgovoren.

Kadar gre za odgovornost delavca za škodo, ki jo je povzročil temeljni organizaciji, mu morajo drugi delavci dokazati, da je kriv povzročene škode, to je, da jo je povzročil namenoma ali iz hude malomarnosti.

Zakon o združenem delu uvaja pavšalno odškodnino, ki se s samoupravnim sploš-

nim aktom lahko določi za škodo, ki so jo povzročili delavci, če je škoda vplivala na delovni proces in izpolnjevanje obveznosti drugih delavcev, natančnega zneska pa ni mogoče ugotoviti. V takih slučajih se odškodnina določa v pavšalnem znesku.

Če se le malo ozremo okoli sebe bomo ugotovili, da je škode dovolj povsod, vendar si ne prizadevamo, da bi le-ta bila saj delno povrnjena.

V današnjem času stabilizacije se moramo vsi zavzemati, da do škode sploh ne pride. Če bi se to že zgodilo, je nujno, da vemo za pravičen postopek glede povmitve, kakor delavcu, tako tudi delovni organizaciji. **MARIJA HODŽIČ, iur.**

Tončka Bukovec, delavka predilnice TOZD Tkanina: po 17 letih dela v Novoteksu je bila zdaj prvič na okrevanju v zdravilišču Dolenjske Toplice. Tako ona kot njene sodelavke, ki so se vrnile z okrevanja, so izrazile toplo zahvalo in zadovoljstvo za zgledno skrb sindikata za delovne ljudi.

no, našim starejšim delavcem in delavkam, ki so zaposleni v naši tovarni skoraj že od samega začetka. Zavedamo se, da so ravno oni dali vse svoje moči in znanje, da imamo danes to kar imamo.

Te akcije bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih. seveda v okviru možnosti in sredstev, ki jih bomo imeli na razpolago. Letos je v drugi polovici aprila in v začetku maja odšlo na oddih v Dolenjske in Šmarješke Toplice 24 naših delavk in delavcev, in sicer samo iz novomeških TO in DSSS.

Seznam delavcev, ki so bili na okrevanju od 15. aprila do 25. aprila 1980 v Dolenjskih Toplicah:

1. Turk Miha, 2. Skubic Štefka, 3. Kacin Mara, 4. Lahajnar Ana, 5. Ponikvar Mara, 6. Seničar Anica, 7. Bukovec Tončka, in 8. Mežan Rozi.

Od 16. do 26. aprila 1980 so bili v Šmarjeških Toplicah:

1. Vidic Jože, 2. Grgič Jože, 3. Gorenc Jože, 4. Vidic Lado, 5. Galič Milena, 6. Pezelj Fani, 7. Čanželj Helena, 8. Avsec Rezka, 9. Švener Mara in 10. Macele Pepca.

Od 26. aprila do 6. maja 1980 pa so bili v Šmarjeških Toplicah:

1. Zupančič Fani, 2. Ljubi Tončka, 3. Blatnik Angela, 4. Anžlovar Pepca, 5. Dragman Lojzka in 6. Gričar Bosiljka.

Razen navedenih bo v poznejšem roku šel na okrevanje v zdravilišče Dolenjske Toplice še tovariš Slavko Polak.

BOJAN PUREBER

Naši delavci na oddihu

*Prespina kralja
Sindikata inemu odlogu
izmonci je omogočil
za prijetno bivanje v
dolenjskih toplicah
Grušič J.
Ponikvar A.
Lahajnar A.
Mežan R.
Bukovec*

DOLENJSKE
TOPLICE

Foto: M. Gorjanc
R. Fonda C 3298

Predsedstvo konference OO sindikata v naši delovni organizaciji je na seji, ki je bila v marcu, med drugimi sprejelo tudi sklep, da se pošlje na okrevanje oziroma oddih nekaj naših starejših delavcev. Te naše sodelavce in sodelavke, kateri so že vrsto let zaposleni v naši tovarni, je izbrala socialna komisija po že znanih in sprejetih merilih!

Predvsem moram poudariti, da naše sindikalne organizacije že vrsto let pošiljajo v razne toplice najbolj zaslužne in potrebne delavce na ta sicer kratek, vendar še kako potreben oddih.

V sindikatu ugotavljamo, da so te in podobne akcije zelo potrebne, saj se na tak način skušamo odložiti, sicer skrom-

Babilonija in Asirija

Od leta 3000 do 1400 pr. n. št. je v južnem delu Mezopotamije obstajala babilonska država.

Babilonci so bili trgovci, poljedelci in pastirji. Državi je vladal kralj, ki je bil hkrati tudi svečenik.

država je bila kulturno zelo razvita. Imeli so knjižnice,

astronomske observatorije in šole, katere so obiskovale tudi ženske.

Glavna surovina za izdelavo tkanine je bila volna, predelovali pa so tudi lan. Volnena tkanina je bila precej groba; barvali so jo z naravnimi barvami (rdečo, rumeno, modro, vijoličasto).

Velike razlike med ženskimi in moškimi oblačili ni bilo. Njihova telesa je ovijalo dolgo oprijeto krilo, imenovano KAUNAKES. Krilo je žensko telo v celoti pokrilo, zapenjalo se je

na rami. Stikano je bilo iz raznobarvne volnene preje (sl. 1).

Pastirji in poljedelci so nosili „predpasnik“ ovit okoli bokov in je segal do kolen. Bil je raznobarvno stkan (sl. 2).

Ženske in moški so nosili dolge lase, katere so skrbno negovali. Kralj in dvorjani so nosili turbane. Glavno obuvale so bile jermenaste sandale, večinoma pa so bili bosi.

V 14. stoletju pred našim štetjem je oblast nad dolino (Nadaljevanje na 8. str.)

Avtomatska obdelava podatkov včeraj, danes, jutri

Računalniki in z njimi povezana avtomatska obdelava podatkov (AOP) so del sodobne elektronske znanosti.

Preden bi govorili o računalnikih ter o AOP nasploh in pri nas v delovni organizaciji, si pogledajmo kaj je računalnik ter od kod in od kdaj izvirajo njegovi začetki.

Računalnik bi lahko primerjali s sodobnim strojem, s katerim upravlja ena ali več oseb in katerega glavni namen je, da človeku olajša delo oziroma v določeni meri nadomesti njegove fizične in umske sposobnosti. Sestavljen je iz niza elektronk in integriranih vezij, ki so med seboj povezani v celoto.

Njegov najmanjši sestavni del pa je magnetno jedro – bit, ki je hkrati tudi najmanjši del spomina oziroma „možganov“ računalnika.

Poleg spomina, ki je srce računalnika, pa ima sodobni računalnik še vhodne enote (čitalnik-luknjanih kartic, luknjanega traku, magnetnega traku, magnetnih diskov) ter izhodne enote (vrstični tiskalnik-printer, luknjač luknjanega traku ali luknjanih kartic, magnetne trakove, diske ali bobne-valje ter terminale kot vhodno-izhodne enote z ekrani ter printerji).

Da pa lahko računalnik dela kot stroj, ga moramo ustrezno „nakrmiti“ z najrationalnejšimi programi, ki jih izdelujejo programerji po navodilih organizatorjev AOP. Organizatorji AOP se s strokovnjaki posameznega področja, ki ga žele avtomatski obdelati n.pr. (osebni dohodki, spremljanje proizvodnje, spremljanje zaloga surovin, nedokončana in dokončana proizvodnja, planiranje, prodajni plani, obdelava naročil v povezavi s proizvodnimi plani in nalogami itd.) dogovore, kaj naj se na računalnikih obdeluje in kakšne željene podatke naj računalnik poda v končni fazi. Ti končni obdelani ter izračunani podatki služijo potem strokovnjakom iz posameznih področij za hitrejšo, boljše in točnejše poslovne odločitve.

Od klasičnih do procesnih računalnikov

Prve poizkuse z elektronskimi stroji, ki bi delno razbreme-

nili človekovo umsko delo, predvsem pa, da bi hitreje prišli do točnih željenih podatkov, so naredili Angleži pred pričetkom druge svetovne vojne, nadaljevali pa so nedokončno delo Nemci v času vojne. Za računalnik takratnega časa bi lahko rekli, da je omogočil polavtomatsko obdelavo podatkov, saj je še vedno polovica dela odpadla na človeka. Tudi njegova zmogljivost in velikost nista bili primerljivi s sedanjimi računalniki.

Po drugi svetovni vojni, zlasti v šestdesetih letih, je bliskoviti razvoj elektronike omogočil hiter napredek na področju računalništva. Računalniki so dobivali vedno večje zmogljivosti spomina, hkrati pa so vse manjši na pogled.

Danes si napredka na vseh področjih ne moremo več zamisliti brez uporabe računalnikov. Uporabljajo jih v proizvodnji in neproizvodnji sferi, za potrebe znanosti sodobne medicine, pri urejanju prometa, za vojaške namene in še in še.

Razen klasičnih računalnikov poznamo še tako imenovane procesne računalnike, ki krmilijo (vodijo) tehnološke procese v najrazličnejših panogah gospodarstva in s pomočjo katerih je delo izredno modernizirano, strojne kapacitete optimalno zasedene, kontrola nad proizvodi popolnejša, stopnja produktivnosti pa večja pri manjšem številu zaposlenih delavcev.

(Nadaljevanje na 9. str.)

(Nadaljevanje s 7. str.)

Evfрата in Tigrisa prevzela asirska država. Asirsko cesarstvo je bilo strogo vojaškega značaja.

Osnovno oblačilo je bila volnena obleka ali srajca, ki je segala pri ženskah do tal, pri moških do kolen in bila prepasana s pasom. Ta oblačila so bila bogata okrašena z raznobarnimi vzorci (sl. 3). Pri vojakih – lokostrelcih je bil pas širok, obložen z bronastimi ploščicami, katere so bile pritrjene tudi na vrhni del oblačila zaradi zaščite. Vojaki so imeli koničaste čelade, obuvalo

so nosili preko nogavic (sl. 4). Kralj in svečeniki so bili oblečeni v obleke z dolgimi rokavi, ki so segale do tal, bogato vezene in okrašene. Bogatila jih je tudi draperija, ki se je spiralasto ovijala ob telesu navzgor (sl. 5).

Z nakitom so se krasili moški in ženske; uhani, zapestnice, ogrlice iz zlata, bakra ter poldragih kamnov so jim zaljšale življenje.

Oblčila so se razlikovala od egipčanskih, ideal telesa pa je ostal isti: široka pleča, ozki boki in dolga stopala.

(Nadaljevanje z 8. str.)

Tudi v sodobnem prometu ne gre brez elektronike. Za primer naj povem, da je ŽTP Ljubljana moderniziralo progo med Ljubljano in Zidanem mostom z namestitvijo sodobne prometne elektronske centrale, ki vodi, spremlja in nadzira ves promet na tej progi. Pri tem je možnost nesreč ali napak, povzročene s človeškim faktorjem, zmanjšana na naimanjšo mero.

In kje je Novoteks v avtomatizaciji proizvodnje in računalništva?

Odgovor ni preprost, lahko pa takoj povemo, da smo v Novoteksu že pred enajstimi leti bili v koraku z razvojem računalništva.

12 let naših izkušenj z računalniki

Leta 1969 smo namreč kupili računalnik (PHILIPS — DATA 8000) s kapaciteto 16 KB (16.000 decimalnih mest), ki je ustrezal dotedanji razvojni stopnji elektronike ter tedanjim potrebam komercialne in finančne službe in delno tudi proizvodnje.

Imeli smo najrazličnejše aplikacije, od osebnih dohodkov, spremljave zalog, spremljave proizvodnje, kadrovske evidencе itd. do spremljave naročil za konfekcijske izdelke. Vedno večji obseg dela ter večje zahteve zakonodaje in tržnega gospodarstva pa je narekoval večjo ažurnost podatkov, hitrejše in točnejše poslovne odločitve, čemur pa računalnik zaradi majhne kapacitete spomina, ročnega vnosa podatkov in majhne hitrosti izpisa podatkov ni bil kos. Zato je delovna organizacija v začetku sedemdesetih let kupila dva računalnika tipa BORROUGHS in pozneje še enega tipa DARO. Omenjeni računalniki so bili namenjeni predvsem za potrebe finančno-računovodskega sektorja in spadajo v rang malih računalnikov. S tem je bila delno zapolnjena vrzel glede kapacitet računalniškega spomina, ne pa tudi zahteva po ažurnosti — hitrosti obdelave podatkov. Hitrost obdelave je na malih računalnikih omenjena zaradi ročnega vnosa podatkov s pomočjo magnetnih kartic ali preko pisalne tastature. S tem je izguba efektne časa 5 do 10 krat večja kot pri sodobnih računalnikih. Prav tako je tudi sam izpis, denimo pri spisih zalog gotove proizvodnje, izredno počasen in traja 12 efektivnih ur. Enak spisek bi sodobni računalnik izpisal v 15 do 20 minutah.

Glavna pomanjkljivost Novoteksovih računalnikov pa je v tem, da so najrazličnejši podatki in obdelave razdrobljeni in tako ni moč dobiti hitrega pregleda nad njimi, saj se enak podatek vodi na različnih kartotekah podatkov in ga je prav zaradi tega težko spremljati.

Posledica tega pa je, da z obstoječimi računalniškimi kapacitetami ni moč dobiti hitre in točne slike nad n. pr. posameznimi fazami v procesu proizvodnje tkanin, ki jih potrebujejo tehnična priprava, komercialna ali finančne službe.

Tako se dogaja, da posamezne službe zajemajo enak podatek na različnih mestih, s pomočjo računalnika ali pa ročno in pri tem se kaj lahko zgodi, da pride do napak zaradi človeškega faktorja. Posledica tega in delno tudi preventiva pa je, da pride do zamudnih usklajanj — primerjav enakih podatkov med seboj na ravni dveh ali več oddelkov ali služb. Največja izguba vsled tega je v tem, da je ažurnost slabša, kar v končni fazi onemogoča posameznim s užibam hitrejši pregled nad podatki, ki jih nujno potrebujemo za hitre poslovne odločitve.

Slednje so prav sedaj, v letu splošnega varčevanja in stabilizacije gospodarstva, še kako pomembne za dobro poslovanje TOZD kot tudi DO kot celote.

Kje je rešitev?

Predvsem menim, da rešitve ne smemo iskati s pomočjo obstoječih računalniških kapacitet, za katere vemo, da ne ustrezajo sedanjim poslovnim potrebam, ne tehnološko še manj pa ekonomsko. Rešitev je samo v uporabi sodobnega računalnika srednjega razreda, ki bi s svojimi kapacitetami s pomočjo terminalov pokrtil vse potrebe TOZD in njihovih strokovnih služb ter DSSS. Jasno, da se problema ne da rešiti čez noč, saj je vsako poslovno leto brez načrtnega dela v tej smeri vsaj dvakrat izgubljeno v boju s časom in z razvojem računalniške tehnologije v svetu in pri nas.

Potrebno bi bilo intenzivno delo v enotni službi AOP, ki bi imela za izhodiščni položaj enotno datoteko podatkov (prostor, kjer bodo zajeti vsi podatki, ki nastopajo v poslovnem procesu samo enkrat); s

tem bi bila polovica trdega dela že opravljena. Iz te datoteke podatkov pa bi potem izhajale kot nadgradnja posamezne obdelave za potrebe DO. Jasno pa je, da bi bilo pri tem nujno tesno sodelovanje s strokovnjaki posameznih služb pri obravnavanju in reševanju njihovih potreb po avtomatski obdelavi podatkov. Prav tako bi se bilo potrebno lotiti posameznih nalog globalno, načrtno in pri tem disciplinirano spoštovati tako dogovorjeno vsebinsko kot organizacijsko plat.

Da bi bilo to mogoče uresničiti, bi bila nujna povezava s katero izmed delovnih organizacij, ki že ima računalnik, s pomočjo katerega bi posamezne aplikacije pripravili ter izdelali in tudi že izvajali do nabave lastnega računalnika, ki je najvažnejši pogoj za sodobno elektronsko obdelavo v naši delovni organizaciji.

Le na ta način bi avtomatska obdelava podatkov pri nas dala vse tisto, za kar je namenjena in kar od nje pričakujemo. S tem bi v veliki meri pripomogla k boljše mu in racionalnejšemu gospodarjenju.

T. M.

V sejni dvorani se delavci NOVOTEKSA vpisujejo v žalno spominsko knjigo ob veliki izgubi, prežgodnji smrti spoštovanega tovariša predsednika Tita.

Žalost, brezmejnna tuga in spoštovanje so nas prežemali, ko smo na sejah upravnih organov, političnih organizacij, društev in vseh delovnih sredin govorili o največjem sinu naših narodov, tovarišu Titu, in njegovem preranem slovesu . . .

Prodavnica u Sarajevu

Prije nego dam neke podatke o Novoteksovoj prodavnici odnosno objektu, u kome se nalazi, iskoristio bih priliku, da vas podsjetim, da ovih dana grad Sarajevo slavi trideset pet godina življenja u ovoj našoj slobodnoj, nesvrstanoj samoupravnoj socijalističkoj Jugoslaviji.

Naš voljeni grad sloboda je osvijetlila 6. aprila 1945. godine. Na žalost, svjetlost te zore nije dočekalo dvanaest hiljada žitelja našeg grada.

Sarajevo je danas mlad i nov grad, koji je za samo ovih trideset pet godina srasao u snažan privredni i kulturni, a slobodan sam reči u posljednje vrijeme i sportski centar ne samo BIH nego i Jugoslavije. Smatram, da bi interesantno bilo napomenuti, da je Sarajevo grad bogat istorijskim spomenicima, naročito onim iz XVI. vijeka, kada je grad bio najljepši i najbogatiji na Balkanu.

U ovom gradu desili su se mnogi sudbonosni događaji iz prošlosti. Između ostalih napomenuo bih onaj od 28. juna 1914. godine, kada je Gavrilo Princip izvršio atentat na austrijskog prestolonaslednika Franju Ferdinanda i njegovu suprugu Sofiju. Ovaj događaj bio je neposredan povod za početak prvog svjetskog rata.

Danas je malo gradova, koji se mogu pohvaliti tako velikim brojem izletišta kao Sarajevo. To su prije svih planine: Trebević, Bjelašnica, Igman, Jahorina, zatim Vrelo Bosne, Ilida... Ovi objekti su poznati širom Jugoslavije, a u posljednje vrijeme Evropa odnosno čitav svijet sve više i više seznaje o ovim terenima pošto je Sarajevo, kao što znate, domaćin najveće sportske manifestacije na svijetu Olimpijskih igara 1984. godine.

Jedan od značajnijih objekata za grad je kulturno - društveni, sportski i privredni centar „SKENDERIJA”. Površina centra je 40 hiljada m², a nju sačinjavaju veliki cvijetni trg, izložbeni prostor Collegium artisticum, tri sportske dvorane, dom mladih, gradska dvorana višestruke namjene, te privredni grad sa oko 5.500 m² prodajnog prostora.

Pored Novoteksove prodavone u privrednom centru Skenderija imaju svoje salone i prodavnice MEBLO iz Nove Gorice, KOTEKS-TOBUS i SLOVENIJAŠPORT iz Ljubljane, JUGOEXPORT i Jugodrho iz Beograda, Šipad iz Sarajeva te restoran i supermarket UPI iz Sarajeva i još nekoliko prodavnica robe široke potrošnje, tako da kao cjelina predstavlja savremeni trgovinski centar.

Nedavno je SKENDERIJA proslavila deset godina svoga postojanja, kada je zvanično otvorena premijerom filma „BITKA NA NERETVI”, na kojoj je prisustvovao i najdraži čovjek svih nas, drug TITO. Napominjam, da je drug TITO bio gost skenderije te presjedavao predsjedništvu kongresa samoupravljača 1970. godine, te na velikoj izložbi „Umjetnost na tlu Jugoslavije od praistorije do danas” 10. 9. 1971. godine.

Kulturno-društveni, sportski i privredni centar Skenderija u Sarajevu.

NOVOTEKS kao kolektiv nije prisutan samo u privrednom gradu centra SKENDERIJA, već se pojavljuje i na sajmu „Cvijetice, moda, ljepota” i na „Komerčijalnim danima tekstila”. Na ovim manifestacijama vrše se komerčijalna ugovaranja za predstojeće sezone. Podsjećam, da je Novoteks na ovim manifestacijama osvojio nekoliko medalja i diploma.

Novoteksova prodavnica je otvorena 1971. godine i počela je raditi sa dosta uspjeha. Medjutim već decembra 1973. godine izgorela je u požaru, koji je zahvatio čitav prodajni prostor Skenderije kao i dio sportske dvorane. Odmah je počela adaptacija, ali je završena tek u januaru 1975. godine. Žao mnoge prodavnice sa robom širokog izbora se nisu vratile, pa je prilični dio prodajnog prostora popunjen namještajem, šta je u veliki meri uticalo na lošije rezultate naše prodavnice posle renoviranja, ali u posljednje vrijeme stanje se poboljšava. Tako smo na primjer poslovnu 1979. godinu završili vrlo uspješno. Plan prodavnice iznosio je 5,100.000

dinara prometa, medjutim zalaganjem svih zaposlenih ostvarili smo promet od 6,060.000,00 dinara, što nije loše ako se ima u vidu, da u prodavnici rade samo četiri radnika. Plan u 1980. godini povećan je za oko 20 %, što nije malo u odnosu na privredna kretanja i mere stabilizacije, koje se sprovode na svim poljima, što se na kraju odražava i na kupovnu moć potrošača, medjutim i pored svega potruditi ćemo se, da postavljene zadatke i obaveze ispunimo.

Veći dio prometa ostvarujemo prodajom „Novoteksove” robe, prije svega metražne, zatim muških hlača te ženskih suknji i dječije konfekcije. U dopunskom programu na policama naše prodavnice nalaze se i proizvodi MURE, RAŠICE, LABODA, TEKSTILA i drugi.

Što se tiče unutrašnjeg izgleda prodavnice neophodno bi bilo osvježenje novim elementima što bi pozitivno uticalo i na promet prodavnice. U tom cilju već su u toku razgovori sa „ALMPREMOM” iz Ka mnika Nadamo se da će do realizacije tog programa uskoro doći te da će prodavnica predstavljati NOVOTEKS u onom svijetlu kojim on uistinu i svijetli.

DŽEMAL MURGA

Nagrajevanje po delu – kaj je to?

Vsi dobro vemo, da ima naša DO bruto sistem obračuna osebni dohodkov, kar na kratko povedano pomeni, da ima delavec ure po času in po učinku, ure dopusta, bolniške itd. pomnožene z bruto postavko na uro. Vsi naštetni faktorji nam dajo določen znesek, od katerega se, da bi dobili naš neto osebni dohodek, odbijejo prispevki.

TOZD Konfekcija II. Vinica je v črnomaljski občini, ki leži s svojim dobrim delom ob Kolpi oz. ob hrvaški meji in nam s hrvaške strani hodi na delo precejšnje število delavcev. Vsi ti delavci, ki prihajajo k nam s hrvaške strani, so iz štirih občin: iz karlovske, dugoreške, ogulinske in občine Vrbovsko, kar zraven metliške in črnomaljske občine skupaj daje kar šest različnih občin ali z drugimi besedami povedano: kar šest različnih prispevkov, ki se odbijejo od bruto osebnega dohodka. V teh primerih se zgodi, da dobita dva ali več delavcev za

popolnoma enako opravljeno delo, za popolnoma enako prebite ure na delu zelo različne osebne dohodke.

To dejstvo povzroča nemalo nezadovoljstva, dostikrat tudi vroče krvi. Razlike so od 200 dinarjev dalje, odvisno od vrednosti točke za posamezni mesec. V relativni vrednosti znaša razlika od 4 – do več kot 7 % razlike pri izplačanem osebnem dohodku, kar pri višjih postavkah in pri višji vrednosti točke ni majhen denar. Ustava govori, da moramo biti plačani po našem delu, ne pa po tem, iz katere občine smo. Zato v teh primerih postavljamo logično vprašanje, ali smo res nagrajevi po delu, ali je pa kje drugje napaka, ki jo je treba odpraviti.

Naj povem še to, da omenjeni problem ni samo pri rednem delu; problematično je tudi nadurno delo. V primeru je položaj nekoliko spremenjen, in sicer nasprotno kot pri rednem delu.

(Nadaljevanje na 11. str.)

Pogled na osrednjo stavbo Konfekcije III. na Vinici v Beli krajini

(Nadaljevanje z 10. str.)

Normalno je, da jemljemo nadurno delo tudi kot nekakšno nujno zlo. Nadumega dela naj ne bi bilo, vendar, ko delamo nadure, kako je s plačilom? Navadno govorimo, kako je nadurno delo plačano 50 % več kot redno delo. Saj to drži, ampak le v bruto znesku,

kar pa pomeni, da je denar, ki ga bo delavec dobil na roke, odvisen od „škarij“ v republiki.

Ker imata naši republiki različne prispevne stopnje, so nadure v neto znesku tudi različno plačane. Občine na Hrvaškem imajo veliko višjo prispevno stopnjo kot slovenske občine, kar v praksi pomeni, da tisti

delavec, ki je s hrvaške strani, ne dobi skoraj nič od teh nadurnih 50 %.

Delo mladih na Vinici

Lani je bila kljub prizadevanjem OO ZK, OOS in vodilnih delavcev mladinska organizacija dokaj pasivna.

Res je tudi, da je bilo dosti objektivnih vzrokov, kot so: večina mladincev se vozi na delo, imamo dvoizmensko delo, kar bistveno otežuje delovanje. OO ZK je večkrat razpravljala o tem na svojih sestankih, nakazovala rešitve in podobno, kljub temu pa bistvenih premikov ni bilo.

Ker je letos potekel mandat dosedanjemu vodstvu, je OO ZSMS imela 18. 3. 1980 volilno konferenco, na kateri smo analizirali slabosti v dosedanjem delu, opredelili naloge za naslednje obdobje ter izvolili novo vodstvo. V novem vodstvu so: Pavlakovič Stanislav – predsednik, Ožanič Mira – sekretarka, Špehar Ivanka – blagajničarka, Ožanič Mira – delegatka v konferenci mladih delavcev, ter Pavlakovič Stanislav in Ivanka Špehar, delegata v DO Novoteks. Delo so si razdelili po sekcijah; zato so izvolili tričlanske komisije, ki naj bi vodile delo. Za idejnopolično delo je izvoljen Rajšič Čedo kot predsednik in Jarnevič Ljubica in Šveb Anica kot članici; za informativno dejavnost kot predsednik Papa Fanika, Tomec Silva in Špehar Viljenka članici; za kulturno dejavnost Balkovec Anica predsednica, Radovič Anica in Vrbanac Marica pa članici; za šport Žalac Marjan predsednik, Tkalcčević Marica in

Stajduhar Katica članici; za SLO in DS Stegne Stečko predsednik, Kosič Jovanka in Čemas Miroslav člana, in za MDA Magličič Josip predsednik, Frankovič Zdenka in Crevar Zorka pa sta članici te komisije.

Kljub kratkemu času lahko ugotovimo, da je delo mladine dokaj dobro zaživelo. To vidimo iz tega, da še kar dobro uresničujejo program, ki so ga sprejeli. Program je dokaj obsežen in obsega: urejevanje okolice, uveljavljanje stabilizacijskega programa, evidentiranje članov, sodelovanje s samoupravnimi organi in DPO v TOZD, evidentiranje možnih kandidatov v ZK, urejanje stenčasa, organiziranje športnih tekmovanj, prirejanje proslav ob praznikih ipd. Da je tako, govorijo tudi delovne akcije ob prostih sobotah, katere so mladinci žrtvovali za urejanje okolice tovarne, za priprave za proslavo ob 1. maju in podobno.

Ker na področju športa ni do sedaj bilo neke posebne aktivnosti, so se odločili, da kupijo mize za namizni tenis, šaha in pod. igre.

Mladina se je dokaj dobro vključila tudi v izvrševanje stabilizacijskih ukrepov, saj ve, da so rešitve dobrega poslovanja le v pridnem delu in varčevanju.

Da bi tudi tako nadaljevali, jim zaželimo veliko uspeha!

IVAN KESER

Aktivnost članov DITT Dolenjske

Ko se sklene določeno obdobje je prav, da pregledamo, kaj smo v tem času od planiranih nalog realizirali, kakšno je bilo društveno življenje, česa nismo uspeli napraviti, da bi v bodoče lahko usmerili naše aktivnosti tja, kjer so naloge ostale nerešene, tako na strokovnem kot tudi v društvenem življenju.

Takoj na začetku preteklega mandatnega obdobja je IO s sodelovanjem večjega dela članov pripravil program dela, v okviru katerega so se odvijale dejavnosti društva. V programu sta bili zajeti dve osnovni dejavnosti: strokovna in društvena.

Strokovno delo ie obsegalo predvsem izobraževanje zaposlenih v naši DO od specifičnih do splošnih profilov. Izobraževanje po sekcijah se je začelo na področju predenja, konfekarji pa so začeli problematiko planiranja. Pokazalo se je, da je lahko tako izobraževanje velika pomoč predvsem mlajšim kolegom, da se hitreje vključijo v proces dela, starejši pa z izmenjavo izkušenj hitreje rešujejo tekoče probleme v proizvodnji ali v drugih fazah delovnega procesa.

Tak način izobraževanja bi morala biti vnaprej permanentna oblika izobraževanja, še posebej, ko zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev opravljajo zahtevne naloge delavci, ki nimajo ustrezne kvalifikacije ali izkušenj pri delu.

Tudi na posvetovanju o standardizaciji po izidu novega

V primerih, ko je neko delo treba res nujno opraviti in ko obstaja edina možnost, da se delo opravi v nadurah, je nemajhen problem najti rešitev upiranju delavcev proti nadurnemu delu. V takih situacijah soglasja za delo gotovo ni moč doseči, ker dejansko odgovorov na vprašanja: zakaj vse to mora biti tako, zakaj neenakost med nami, ali ni možno vse to urediti kako drugače, ni mogoče najti. Vsi pa dobro vemo, da največ trpi tisti, ki je vsega tega najmanj kriv.

Takih in podobnih primerov je verjetno veliko manj, ali jih pa sploh ni v delovnih organizacijah ali TOZD, ki so bolj oddaljeni od republiške meje.

MARJAN ŽALAC

zakona o standardizaciji je pokazalo članstvo veliko zanimanje za tak način seznanjanja z novostmi, ki so neobhodne strokovnim delavcem v tekstilu. Takih predavanj in posvetovanj „v živo“ bi morali organizirati več s tem, da se v to vključijo domači strokovnjaki, ki so v okviru svojih delokrogov podrobno seznanjeni s problematiko, n. pr. s področja ekonomike, marketinga, kreditno-monetarne politike, organizacije dela in dr.

Organizirani so bili strokovni sestanki, na katerih so bila predavanja članov, ki so obiskali svetovno razstavo ITMA v Hannoveru. Predavanja s področja predenja in priprave so bila dobro pripravljena in zanimiva.

Razen izobraževanja s strokovnimi sestanki in posveti, o katerih so člani naše DO bili seznanjeni v prejšnjih številkah našega glasila, se tehnični kader seznanja s tehničnimi in z modnimi novostmi z obiski sejmov ali sorodnih podjetij. Organiziranje strokovnih ekskurzij je bilo oteženo zaradi majhnih sredstev, s katerimi društvo razpolaga.

Na področju informiranja so člani DITT Dolenjske pokazali dokajšnjo zavzetost, saj redno objavljajo svoja zapazanja o novostih, ki jih prinaša razvoj tekstilne in oblačilne industrije. Sodelovali smo s strokovnimi referati na posvetovanjih izven okvira DO.

Vključili smo se v razpravo o izhodiščih srednjeročnega raz-

(Nadaljevanje na 12. str.)

Priprave na upor

Piše: Jože Udovič

Tam bi puške očistila, namazala in zakopala.

Pri Portovalu smo srečno dvignili dve puški in ju skrili pod dvojno dno čolna. Dve puški bi morali dobiti pod železniškim mostom, a ju nismo našli. Zadnja puška je bila skrita med koreninami grmovja v bližini kandijskega mostu. Ko smo preveslali tja, smo opazili, da je v neposredni bližini skrite puške polno kopalcev, ki so se tudi vozili s čolni po Krki. V enem čolnu smo opazili tudi italijanskega detektiva, ki smo ga dobro poznali. Tudi stražarja na mostu sta opazovala kopalce in čolnarje, ki so bili okrog nas.

Neprijetna situacija. Razmišljali smo, ali naj tvegamo ali ne. Odločili smo se, da puško kljub nevarni situaciji dvignemo iz vode. Vozili smo se ob bregu, skakali v vodo in v primernem trenutku je bila puška v čolnu. Malo smo še veslali ob bregu, nato pa jo mahnilo proti jezcu. Ko smo priveslali tja, prijatelja Lika ni bilo pod jezom, kakor je bilo dogovorjeno. Kje neki se je zadržal? Morda je že odšel, ker nas toliko čas ni bilo? Vse

to smo razmišljali, ko smo veslali ob jezcu. Nenadoma smo ga zagledali, kako je z vso naglico veslal proti nam. Povedal nam je, da se je zadržal, ker je moral popraviti električno napeljavo v italijanski pekariji. Zato tudi ni utegnil nasekati lipovega vejevja, s katerim smo nameravali prekriti puške, zakaj čoln, s katerim je priveslal, ni imel dvojnega dna.

Hitro smo preložili puške v njegov čoln, kamor sem se premestil tudi jaz. Odveslala sva po Krki navzdol in se izogibala drugih čolnov. Naenkrat sva zagledala, da se nama približuje čoln, v katerem je bil italijanski vojak. Hitro sva veslala, da mu uideva. Toda naš čoln je bil velik in neroden, poganjala pa sva ga vsak z enim veslom.

Zato je bil čoln v italijanskim vojakom hitrejši. Vojak nama je klical, naj ga počakava. Ker ni bilo drugega izhoda, sva se ustavila. Da ne bi opazil pušk, ki sva jih imela v čolnu, sem se ulegal po njih in jih tako vsaj za silo pokrival. Ko se nam je čoln približal, je Italijan povedal, da se je električna napeljava v pekariji zopet pokvarila in jo mora Liko takoj popraviti. Liko je obljubil, da pride takoj, samo prej mora po obleko, ki jo ima skrito nižje v grmovju. Pošteno sva se oddahnila, ko je čoln odveslal proti drugemu bregu. Puške sva srečno spravila v naše skrivališče v Ragovem logu.

Naše skladišče v Ragovem logu

V Ragovem logu je naša skupina skrila vse orožje, ki smo ga dvignili iz Krke ali dobili drugje. Puške smo najprej dobro očistili, namazali z mastjo, nato pa zavili v nepremočljiv papir ali platno in zakopali. Zaklepe pušk sem odnesel domov ter jih v delavnici dobro očistil ker jih je večina napadla rja. Dobro namazane z mastjo smo jih v zaboječkih zakopali na drugem mestu kot puške. Municijo smo,

spravljali v steklenice, jih zapečatili in zakopali. Tako je naša skupina zbrala in kasneje poslala v partizane 25 pušk in veliko municije.

Novomeški železniški most je bil že pred pričetkom vojne miniran. Tik pred kapitulacijo so minske komore izpraznili, eksploziv pa zmetali v Krko. Med kopanjem smo opazili na dnu reke kocke ekrazita. Dvigali smo jih iz vode ter nosili v naša skrivališča. Ker pa bi nas pri tem delu lahko kdo opazil in prijavil Italijanom, smo s tem kmalu prenehali. Kasneje smo na prijateljev čoln pritrdili kavelj, nanj pa obesili kšaro, ki je bila obtežena s kamenjem. Med vožnjo pod mostom smo skakali v vodo in se potapljali. Med potapljanjem smo odvezali košaro in jo spustili na dno. V košaro smo nakladali ekrazit, iz nje pa zmetali kamenje. Ko je bila košara polna, smo jo zopet privezali na čoln in se odpeljali.

Toda to žal ni dolgo trajalo. Ker so ekrazit odnašali tudi drugi, pri tem pa niso bili dovolj previdni, so Italijani to opazili in prepovedali kopanje pod mostom.

Kmalu po kapitulaciji mi je prijatelj Liko povedal, da so naši vojaki tik pred prihodom Nemcev v Novo mesto vrgli v Krko dva zaboja. Prepričan je bil, da so v njih ročne bombe. Ker sta bila zaboja tik pred jetnišnico, ju je bilo težko neopazno dvigniti. Nekega dne sva se le opogumila. En zaboju sva pod vodo zvelkla v bolj plitvo vodo, nato pa ga privezala k čolnu in odveslala v Ragov log. Tam sva zaboju odvlekla v gosto grmovje ter odprla. Razočarana sva ugotovila, da v njem niso bombe, ampak stari, neuporabni deli pušk in mitraljezov. Nenadoma sva opazila poleg najinega čolna še en čoln, v katerem je bil takratni upravnik jetnišnice Sonnenwald. Skozi okno svoje pisarne v jetnišnici naju je opazoval in že se je veselil, da

naju je ujel pri prepovedanem delu. Toda sedaj sva bila vesela, da v zaboju niso bile bombe, temveč samo staro železje. Izgovorila sva se, da sva nameravala material, ki sva ga našla, prodati za staro železo.

Prelisičena italijanska zaseda

Po nalogu partijskega vodstva je bila naša grupa določena, da prenese iz bližine vojaških skladišč pri Žabji vasi municijo, ki jo je ob razpadu tam skrili nekdanji tekstilni delavec Ivan Strajner. Ko sem se z njim sestal, sva se dogovorila, da bo še tisti dan pogledal, če je z municijo vse v redu, dvignemo pa jo naslednji dan. Kasno popoldne drugega dne sva odšla s prijateljem Grbcem na določeno mesto, kjer naju je že čakal Strajner. Povedal nama je, da je bil prejšnji večer na mestu, kjer je skrita municija in da je ta še v skrivališču. Toda, ko smo prišli tja, smo opazili, da je bil že nekdo pred nami tam in odkopal municijo. Zazdelo se nam je sumljivo, zato smo hitro zbežali. Nenadoma smo zaslišali italijansko vpitje, naj počakamo, toda stekli smo še hitreje.

Prav gotovo so Italijani Strajnarja opazili prejšnji večer, izkopali municijo, nam pa pripravili zasedo. Toda k sreči smo pravočasno opazili razkopano zemljo in raztresene ovitke municije in se tako rešili.

Takih in podobnih akcij za zbiranje orožja in drugega materiala je bilo v tistem času še veliko.

Kmalu smo se seznanili tudi z nekaterimi protifašistično mislečimi italijanskimi kraljevimi vojaki, Ti so nam bili dober vir informacij o italijanski vojski. Pa tudi marsikatera puška, revolver ali municija je od njih prišla v naše roke. Italijani so bili na splošno zelo podkupljivi, zato nam je uspelo, da smo večkrat kupovali orožje in municijo.

V tem času, zlasti po napadu Nemcev na Sovjetsko zvezo, smo se večkrat sestajali z voditelji OF in KP v Novem mestu. Sestanke smo imeli običajno v Perovi hiši, Kemrovi gostilni ali drugje, kjer nismo vzbujali pozornosti.

Nekega dne smo zvedeli, da pride v Novo mesto visoki komisar takratne „Ljubljanske pokrajine“, kot so nazivali del Slovenije, ki je bil pod italijansko okupacijo. Na sprejem visokega komisarja Graziolija smo se dobro pripravili. Dogovorili smo se, da organiziramo bojkot sprejema, ki je bil na Glavnem trgu. To nam je tudi

(Nadaljevanje s 13. str.)

(Nadaljevanje z 11. str.)

voja tekstilne industrije v SR Sloveniji, sodelovali pri pripravi razvida del in nalog in dr.

Na področju društvene dejavnosti se nismo ravno izkazali; vzrok bi lahko iskali tako v objektivnih kot subjektivnih težavah. Vendar smo imeli v tem času dve srečanja na Vinomeru v Beli krajini. Konec maja je v načrtu obisk društva ZITT Dekorativne in Tehničnega muzeja v Bistri.

Društvo je izdalo svojo značko, ki jo lahko dobijo tudi drugi zaposleni v Novoteksu.

Dve leti, ki sta za nami, je obdobje, v katerem bi lahko naredili več. Program dela v celoti ni uresničen. Naloge, ki so stekle z velikim optimizmom, je treba nadaljevati ali dokončati, še predvsem tiste, ki nam omogočajo hitrejše reševanje problemov in tako pripomorejo k učinkovitemu in kvalitetnemu delu.

Na nas je, članih društva – delavcih, da pozitivno aktivnost društva, ker le tako bodo naši cilji dosegljivi in uresničljivi.

BRANKA JEDLOVČNIK,
dipl. ing.

Zastave na pol droga, v srcih žalost za ljubljanim maršalom Titom, očetom naše Domovine – toda pogledi so uprti naprej, tako kot nas je vse življenje učil in spodbujal . . .

uspelo. Na sprejemu, ki je bil na nedeljo dopoldne, ni bilo skoro nobenega Novomeščana. Na trgu je bilo le nekaj okoliških kmetov, ki so kot že ponavadi prišli v nedeljo dopoldne v Novo mesto. Z Grbcem pa sva se dogovorila, da razdrevata slavolok, ki so ga postavili na vhodu v ožji del mesta „Na vratih“. Res sva se s prijateljem ponoči priplazila do slavoloka, ki je bil postavljen kakšnih 50 m od karabinerske postaje. Hitro sva z njega potrgala zelenje in napis ter izginila. Kdo more popisati bes Italijanov, ko so opazili, da smo jim tik pred nosom tako zagodli.

Večkrat smo organizirali tudi napisne in trosilne akcije. Po hišah in plotovih smo pisali naša gesla in risali simbole naše borbe. Po ulicah smo potresali letake z našimi simboli in s pozivi v borbo proti okupatorju. Tako smo našim ljudem dvigali moralo, okupatorja pa spravljali xob živce. Te letake, na katerih so bile jugoslovanske in slovenske zastave, peterokrake zvezde, srp in kladivo ter razna gesla smo tiskali v primitivnih tiskarnah. V mraku smo te listke trosili po vseh novomeških ulicah. Kadar smo izvedli množične trosilne akcije, je bilo vse mesto zasuto s temi pozivi na upor. Vsaka skupina je imela določen rajon, ki pa smo ga vedno menjavali, da ne bi postali sumljivi, če bi nas Italijani opazovali. Z Likom sva bila najbolj vesela, kadar sva dobila odrejen teren okrog sedanjega doma ljudske prosvete. Tam v bližini so imeli fašisti svoj dom. Najin največji užitek je bil, da sva listke natresla v vežo njihovega doma.

Ob neki taki akciji, ko sva v fašistični dom zopet natresla polno letakov, nas je kakšnih 30 m od doma ustavila italijanska patrola, ki naju je pričela preiskovati. Postalno mi je vroče, kajti v rokavicah sem imel še nekaj letakov. Toda vse se je srečno končalo. Preiskali so mi vse žepe, pretipali podlogo obleke, še v čevlje in nogavice so pogledali, na rokavice pa so k sreči pozabili.

Prvo orožje partizanom v gozdove

Oktober 1941 smo zvedeli, da se v okolici Novega mesta zbirajo partizani. Večkrat so mi tudi poslali v popravilo kakšen del orožja. Pa tudi orožje in municijo, ki smo jo imeli vskladiščeno v Ragovem logu, smo začeli pošiljati v gozdove. Večkrat smo dobili tudi nalogo, da iz Novega mesta prenesemo orožje na določen kraj, kjer so ga nato prevzeli partizani.

Ko smo se nekega večera sešli na Glavnem trgu Janez Majnik--Džems, Liko in jaz, je prišel k nam Ivan More--Žanter dejal, da moramo takoj prenesti od Vinka Beleta tri puške, ki jih je imel doma skrite, na določeno mesto na Marofu. Ker je bilo že hladno, sva bila z Likom oblečena v površnike, Džems pa je imel plašč. Nastale so težave. Kako puške skriti, da jih ne bi opazila straža za osnovno šolo, mimo katere smo morali iti. Midva z Likom sva cevi zatlačila za hlače, kopita pa stiskala pod površnikom. Džems pa jo je skrtil pod plašč. Ker je bila puška daljša kot plašč, je cev gledala izpod plašča, ker nama cevi nista dopuščali upogibanja kolena. Zanesli smo se na temno noč in srečo. Srečno smo prišli mimo stražarja. Že smo si oddahnili, ker smo mislili, da smo na varnem, ko naenkrat pred seboj zagledamo italijansko patrolo, ki je kakšnih 20 m pred nami nekoga legitimirala. Da bi se umaknili je bilo prepozno, ker so nas že opazili. Hitro smo se dogovorili, da udarimo po njih, če nas bodo hoteli legitimirati. Brez obotavljanja smo nadaljevali pot. Ko smo prišli do Italijanov, so nas ti „korajžno“ pozdravili in šli mimo nas. Prav gotovo se jim ni zdelo varno, da bi nas ustavili. Imeli so srečo.

Ko smo na dogovorjenem mestu puške oddali in se vračali v mesto, seveda po drugi poti, so nas najmanj petkrat legitimirali.

BREZA

Nobeno drevo ni tebi enako,
čeprav ima liste in veje vsako.
Zelena od zunaj, notranjost
bela,
kako lepo te je narava odela.

O pomladi, ko še drugo drevje
spi,
Jurij zeleni k tebi hiti.
Vejice tvoje prinese v vas,
to je veseli jurjevski čas.

Na tankih vejicah se z listi,
rahel vetrič poigravat želi.
A v naročju tvojem
ptiček v mehkem gnezdu spi.

Kot vile pravljicni raj
krase breze naš kraj.
Če odšla bi kdaj v tujino,
zaradi njih bi želela nazaj.

Breza, breza ti bela,
simbol si mojega kraja.
Moja se Bela krajina
s tvojo belino prepaja.

MARIJA SIMČIČ

„Dragi tovariš TITO, radi Te imamo in hvaležni smo Ti za vse, kar si nam dal – svobodno, socialistično samoupravno in neuvrščeno domovino bomo ljubili in branili tako, kot si nas Ti učil...“ (s podpisovanja v žalno knjigo v naši delovni organizaciji).

Konec oktobra 1941 smo izvedeli, da bosta odšli Novomeška in Belokranjska četa na od Nemcev okupirani del Dolenjske, ker so hoteli preprečiti preseljevanje naših ljudi v Srbijo in Nemčijo. Pripravili smo nekaj orožja, municije in ostalih potrebnih reči in jih poslali iz Novega mesta. Žal smo čez nekaj dni izvedeli, da Belokranjska četa zaradi velikega snega ni mogla nadaljevati poti, zato se je pri Otočcu obrnila in vračala proti Beli krajini. Ko so na Lazah prespali, so jih po zaslugi domačega izdajalca obkolili in napadli. V neenakopravni borbi je padla skoro vsa Belokranjska četa. Zvedeli pa smo tudi, da je Novomeška četa napadla nemško postojanko na Bučki. Napad sicer ni uspel, vendar pa je imel velik moralnopolitični uspeh.

Protestne akcije proti okupatorjem

Razen zbiranja orožja, vojaške opreme, sanitetnega materiala, napisnih in trosilnih akcij je vodstvo OF organiziralo tudi razne druge akcije, ki so okupatorju dokazale našo enotnost in prezir do njih in do domačih izdajalcev, ki so počasi pričeli dvigati glave.

Gibanje prebivalstva je bilo takrat omejeno. Določena je bila policijska ura, ki je običajno trajala od 20.30 do 6. ure zjutraj. V tem času ni smel brez posebnega dovoljenja nihče iz hiše. Če so Italijani v tem času dobili koga izven hiše brez dovoljenja, so ga zaprli. Včasih pa so začetek ure predstavili na 18. ali celo na 16. uro popoldne. Ta čas je bilo mesto kot izumrlo. Po ulicah so krožile le italijanske patrole.

Večkrat smo se dogovorili in organizirali protestne akcije

tudi na ta način, da smo obvestili Novomeščane, da v času pred policijsko uro izpraznijo za eno uro vse ulice, pol ure pred začetkom policijske ure pa pridejo množično na ulice. Te akcije so nam vedno dobro uspeli. Ob določeni uri so bile vse ulice in javni lokali eno uro prazni. Nato so ljudje množično pritisnili na ulice.

V januarju 1942 pa so tako akcijo v protest proti delovanju OF in KP organizirali Italijani v sodelovanju z belogardističnimi voditelji. Takoj smo zasumili, da nekaj pripravljajo, ker smo opazili vsepovsod veliko več in močnejših patrol kot običajno. Po kratkem posvetu smo se s trga umaknili v Kumrovo gostilno, ki je bila v sedanjih prostorih gostinskega centra nasproti sindikalnega doma. Tam je bila tudi skupina italijanskih vojakov, s katero smo se dobro poznali. V gostilni nismo bili niti četrte ure, ko je tja prišla italijanska patrola. Ko so nas legitimirali, so nas vprašali, zakaj ne spoštujemo italijanskega ukaza, da od 19. do 20. ure ne smemo biti na javnem prostoru. Izgovarjali smo se, da smo prišli na večerjo in da nismo vedeli, da v gostilni ne smemo biti. Italijani v gostilni so nas zagovarjali, češ da smo v gostilni stalni gostje. Na njihovo intervencijo nas niso aretirali, zahtevali pa so, da se iz lokala takoj odstranimo. Da nas na poti ne bi aretirala druga patrola, so nam dali dovolilnico.

Ker smo imeli v rokah dovolilnico, nismo odšli naravnost domov, temveč smo šli pogledat na Glavni trg, kaj se tam dogaja. Na trgu je bilo še vedno polno italijanskih patrol. (Nadaljevanje na 14. str.)

ki so aretirale vsakega civilista, ki se je tam prikazal. Ko smo prišli do Rotovža, je bil tam italijanski civilni komisar, ki mi je dal seveda takoj aretirati. Ko sem mu pokazal dovolilnico, jo je raztrgal, ne da bi jo sploh pogledal. Tako so nas odpeljali na karabnersko postajo na sedanjem Kidričevem trgu. Ko smo prišli tja, smo videli, da so v tem času aretirali že več sto ljudi. Vsi prostori postaje so bili dobesedno nabiti z aretiranimi.

Po dolgem času se je začelo zasliševanje. Zasliševanje je vodil civilni komisar Ekiuselin. Sodelovali so tudi bivši jugoslovanski žandarji, ki smo jih poznali kot okupatorske sodelavce. Med zaslišanjem je padla tudi marsikatera klobuta ali brca. Večino aretiranih so po zaslišanju izpustili. Nekako 50 pa so nas uklenili in odgnali v zapore. Tam so nas po ponovni preiskavi razporedili po celicah, v katerih so že prej bili nekateri naši prijatelji, ki so jih polovili v akcijah. Tu pa so bili zaprti tudi nekateri kriminalci. Ni nam bilo všeč, da smo zaprti skupaj z njimi. Dosegli smo, da so jih naslednje jutro premestili. Preko jetniških paznikov, ki so bili sodelavci OF, smo takoj navezali stike s političnimi jetniki, ki so bili zaprti v drugih celicah. Ker je bilo mrzlo, v zaporih pa so slabo kurili, so nam dovolili, da smo od doma dobili odejo, da nas vsaj ponoči ni zeblo. Uspelo nam je tudi, da smo domače pravočasno obvestili, da so pospravili material, ki bi nas lahko bremenil.

V celici, kjer sem bil zaprt, nas je bilo 18 prijateljev, ki smo vsi bili mladoletniki. Po nekajkratnih zaslišanjih so nas po petih dneh izpustili. Nalog za odhod domov smo dobili kasno zvečer, tik pred pričetkom policijske ure. Zato so nam v spremstvo dali patrolo treh Italijanov. Da smo jim nagajali, smo vsi skupaj spremili domov najbolj oddaljenega v Bršlin,

nato smo odšli v Žabjo vas, pa zopet v Bršlin, nato v Irčo vas in tako dalje. Jaz sem bil doma kakšnih 200 m od jetnišnice, domov pa sem prišel šele okrog 6. ure zjutraj. Italijančki v kratkih in tankih plaščih so skoro zmrznili, mi pa smo bili dobro oblečeni, poleg tega pa smo se ogrnili z odevami, ki smo jih vzeli s seboj.

Srečanje v Mimi peči

V začetku januarja 1942 je odšla iz Novega mesta v partizane skupina komunistov. Tovarš, ki bi jih moral odpeljati v partizane, ni prišel na dogovorjeno mesto, sami pa niso dobro poznali poti. Zato so poskrili orožje in odšli brez njega proti Frati. Za zvezo pa je v Novem mestu ostal moj prijatelj Grbec, ki je bil vodja naše skupine. Sporočil mi je, naj pridem k Ferliču, kjer me je čakal.

Po kratkem posvetu mi je pokazal, kam so skrili orožje. Naročil mi je, da to sporočim vodstvu OF in poskrbim, da bo orožje poslano na Frato. Dogovorila sva se tudi, da se popoldne odpeljeva z vlakom v Mimo peč, kjer bo dobil zvezo. Peljala sva se v istem vagonu, toda vsak v svojem kupeju. Jaz sem imel njegov nahrbtnik, v katerem je bil sanitetni material in cigarete, kar je bilo namenjeno partizanom.

V Mirno peč sva prišla srečno. Odšla sva v Rupenovo gostilno, kjer nas je že čakal partizan Edi. K nam sta prišla tudi domačina Adi Osterc in Jože Saje. Ker je bil tisti dan praznik, je bilo v gostilni precej ljudi, med njimi tudi pet Italijanov. Sedeli smo v drugi sobi in se razgovarjali. Jaz sem hotel na vsak način z Grbcem na Frato, da ostanem v partizanih. Toda Edo ni hotel o tem nič slišati. Dejal je, da ima nalog, da moram oditi domov, ker sem tam trenutno bolj potreben zaradi popravila orožja.

V gostilni je igrala godba in Italijani so plesali z našimi dekleti. Zaradi sovraštva do njih, delno pa tudi zaradi zaužitega alkohola in treh pištol, ki smo jih imeli, smo postali bojeviti. Ker Italijani niso ugodili naši zahtevi, da z našimi dekleti ne smejo plesati, smo jih enostavno zmetali iz gostilne. Za njimi smo zmetali tudi njihove puške. Na prošnjo lastnika gostilne, ki je bil naš človek, smo odšli iz gostilne. Grbec, Saje, Osterc in Edo v partizane, jaz pa s težkim srcem nazaj v Novo mesto.

Konec januarja sta prišla v našo delavnico dva neznanca. Prišla sta k meni ter povedala, da ju pošiljata moja znanca Jože Slak-Silvo ter Dušan Švara-Dure. Jožeta Slaka sem poznal kot starega komunisto še pred začetkom vojne, Dušan Švara pa je odšel v partizane v začetku januarja. Švara mi je poslal pismo s prošnjo, da ga oddam na njegovem domu. Slak pa mi je v pismu naročil, naj izdelam nekaj udarnih igel za pištolo in nekaj delov za puškomitraljez. Takoj sem se lotil dela ter kasno ponoči izgotovil naročene dele. Zjutraj je ponje prišel partizan Ciro in takoj odšel nazaj na Frato. K sreči se v Novem mestu ni zadrževal. Italijani so zanj izvedeli ter ga iskali po vsem mestu.

Prvo nedeljo v marcu smo imeli v gostilni Kalčič v Šmihe-lu sestanek s šmihelskimi mladinci. Proti večeru smo se vračali domov, ko smo prišli na kandijski most, smo srečali nekega Italijana v civilu, ki je šel z nekim dekletom. Na nedolžno opazko enega izmed nas se je nenadoma obrnil ter me močno udaril. Vpil je, da me nič ne briga, s kom hoji deklet. Pri tem me je udarjal naprej, tako da sem mu komaj ušel. Braniti se nisem mogel, ker sta se na kraju dogodka takoj znašla stražarja mostu z name namerjenima puškama.

Ko sem o tem dogodku govoril z nekim Italijanom, ki je delal za nas, mi je svetoval, naj ga kot civilista prijavim civilnemu komisarju. To sem takoj drugi dan tudi storil. Na obrazu sem imel več modric od udarcev, zato sem odšel k zdravniku. Ta mi je izstavil zdravniško spričevalo. Civilni komisar me je večkrat klical na zaslihanje. Ko so posledice udarcev izgubile, me je vprašal, kaj sploh hočem. Ko sem mu povedal, da zahtevam odškodnino za uro, ki sem jo v pretepu izgubil in bolečine, je rekel, da ni nikjer rič videti kakšnih poškodb. Ko sem mu povedal, da imam zdravniško spričevalo, je rekel, da je zanj zadeva končana, in ker vztrajam na odškodnini, bo zadevo predal sodišču.

Odhod v partizane

Drugi dan je bila nedelja. Dopoldne je naša skupina imela veliko dela. V ponedeljek bi morala oditi v partizane večja skupina mladincev. Zato je bilo treba iz Novega mesta spraviti na Frato njihovo opremo. Zbirališče opreme je bilo v stavbi, kjer je danes restavracija „Pri vodnjaku“. Opremo naj bi iz Novega mesta na določen kraj odpeljal neki voznik.

Ko sem se opoldne vrnil domov, mi je mama povedala, da me je iskal neki Italijan. Naročil ji je, da bo prišel ponovno in da ga moram počakati. Res je kmalu prišel. Bil je tolmač s sodišča. Povedal mi je, da je prišla na sodišče ovadba proti meni, zato je zame najboljše, da izginem iz Novega mesta. Na vprašanje, koliko imam časa, mi je obljubil, da bo zadržal ovadbo, vendar v noči od ponedeljka na torek ne smem biti doma. Po kosilu sem hitro zbral nekaj najnujnejše opreme ter jo odnesel na zbirališče. Seveda sem v naglici pozabil nekaj drobnih, a v partizanih zelo potrebnih reči, kot je n. pr. žlica, porcija itd.

Dogovorili smo se tudi, da gre v ponedeljek v partizane cela naša skupina, ker nam je v mestu postalo že prevroče.

V nedeljo popoldne smo obiskali nekaj prijateljev, ki se še niso odločili za odhod v partizane. Da so odlašali ni bilo nič čudno, saj je še ves mesec po hribih ležal visok sneg. Uspelo nam je nagovoriti še nekaj fantov. Tako je v ponedeljek odhajala iz Novega mesta grupica za grupico mladih fantov, ki so se odločili boriti se okupatorju. Razen partizanov, ki so bili v gozdovih že prej, so ti fantje tvorili osnovo I. Dolenjskega bataljona.

JOŽE UDOVIČ

Popoldanska delovna izmena na Titovi komemoraciji v novomeškem Novoteksu.

Sprostitev in oddih delavcev med delovnim časom

Mnoga raziskovanja delovne sposobnosti med delovnim dnevom so pokazala, da je delovna storilnost na začetku dela zelo nizka in da šele čez pol ure do ene ure pride do normalne delovne sposobnosti.

Najboljše sredstvo, da pred pričetkom dela „ogrejemo“ živčni sistem, ki je odgovoren za vsako delo človekovega organizma, so telesne vaje. Nekoliko vplivajo na prebujanje organizma in pripravo na delovna opravila preko pogojnih reflektov tudi delovno okolje, oprema, prostor delovni tovariši in slično. Ugotovljeno je tudi, da so telesne vaje koristne med eno in drugo vrsto dela, ker mnogo hitreje sprostijo tiste centre, ki so bili aktivni pri prejšnjem opravilu, sedaj potrebni centri pa se za novo vrsto dela mnogo hitreje ogrejejo.

Vsako delo utruja organizem, predvsem pa težko ali enolično delo. Če je organizem utrujen, potrebuje počitek, da si pridobi novih moči. Znano je, da se pri prekinitvi dela organizem bolj

in mnogo učinkoviteje spočitje s kako aktivnostjo nasprotnega značaja od konkretnega dela kot pa s pasivnim počitkom. Zaraditega v svetu in pri nas poudarjamo koristnost telesne vadbe pred pričetkom dela ali med delom, vendar pod pogojem, da so telesne vaje ustrezno izbrane ter časovno in po intenzivnosti optimalno pripravljene. V omenjenem delu so kot najvažnejše naloge proizvodne gimnastike navedli naslednje:

1. preprečevanje in zmanjšanje utrujenosti ter hitro vzpostavljajanje normalne delovne sposobnosti;

2. izboljšanje splošnega zdravstvenega stanja delavcev;

3. vpliv na boljše organizacijo in disciplino pri delu;

4. pridobivanje delavcev, da se vključujejo v množične telesnokulturne organizacije.

Rezultati tekmovanja v odbojki

(telovadnica OŠ Bršljin, 16. 4. in 23. 4. 1980)

Komisija za rekreacijo in šport pri konferenci ZS DO Novoteks je v sklopu tekmovanja „športni dan Novoteksa“ organizirala tekmovanje med TOZD v odbojki. Pokrovitelj tekmovanja je bila DS skupnih služb. Pri ženskah sta se od šestih možnih ekip odzvale samo dve ekipi: ekipa TOZD Tkanine in DSSS. Zmagale so igralke DS skupnih služb z rezultatom 2 : 0. Tekmovalke skupnih služb so dobile 6 točk, TOZD Tkanina pa 1 točko.

Več udeležbe je bilo v moški konkurenci. Odzvale so se tri ekipe: TOZD Tkanina, TOZD Konfekcija I in DSSS. Rezultati moški:

DSSS : TOZD Konf. I 2 : 0 – TOZD Tkanina: TOZD Konf. I 2 : 0 – DSSS : TOZD Tkanina 2 : 1.

Prvo mesto je zasedla ekipa DSSS 9 točk, drugo mesto TOZD Tkanina 4 točke in tretje mesto TOZD Konfekcija I 1 točka.

Tekma med DSSS in TOZD Konf. I se je končala z rezultatom

2 : 1, vendar zaradi nekompletne ekipe TOZD Konf. I (igrali so samo 4 igralci) se tekma registrira z rezultatom 2 : 0. Ravno tako velja za igro v ženski konkurenci.

Po treh disciplinah „športni dan Novoteksa“ vodi pri ženskah DS skupnih služb s 26 točkami pred TOZD Tkanino 8 točk, TOZD Konf. I 7 točk, TOZD Konf. II 1 točka, TOZD Trgovino in TOZD Pred. Metlika 0 točk.

Pri moških vodi ekipa TOZD Tkanina s 30 točkami pred DSSS 22 točk, TOZD Trgovino 11 točk, TOZD Pred. Metlika 8 točk, Tozd Konf. I 4 točke in TOZD Konf. II 3 točke.

V skupnem seštevku moški in ženske vodi DSSS z 48 točkami pred TOZD Tkanino 38 točk, TOZD Konf. I in TOZD Trgovino po 11 točk, TOZD Pred. Metlika 8 točk in TOZD Konf. II 4 točke.

Moški	kegljanje	namizni tenis	skupaj
TOZD Tkanina	13	13	26 točk
DSSS	5	8	13 točk
TOZD TRGOVINA	8	3	11 točk
TOZD PRED. METLIKA	3	5	8 točk
TOZD KONF. I	1	2	3 točke
TOZD KONF. II	2	1	3 točke
Ženske			
DSSS	11	9	20 točk
TOZD TKANINA	6	1	7 točk
TOZD KONF. I	3	4	7 točk
TOZD KONF. II	1	/	1 točke
TOZD TRGOVINA	/	/	/
TOZD PRED. METLIKA	/	/	/

Skupni seštevki po dveh tekmovanjih – kegljanju in namiznem tenisu, nam pokaže gornji pregled; obširneje smo o tekmovanju že poročali v 5. številki NOVOTEKSA.

Na podlagi praktičnih izkušenj in teoretičnih izsledkov uporabljamo proizvodno gimnastiko v dveh različnih oblikah:

– kot uvodno gimnastiko pred delom, ki vzburja centralni živčni sistem, da se organizem laže in hitreje vključi v delovni proces;

– kot odmor za rekreacijo, ki ga postavimo v čas, ko se pojavi večja utrujenost, raztresenost pri delu in ko se zmanjšajo rezultati dela.

Tako ločimo pri nas tri oblike rekreacije čed delom:

uvodno gimnastiko pred pričetkom dela; v aktivnosti, ki jih izvajamo v času že obstoječega 30 minutnega odmora za malico, ki ga v ta namen razdelimo na dvakrat po 15 minut ali 20 + 10 minut, in na poseben odmor kot aktiven počitek. Ta odmor pa postavimo v tisti čas delovnega dne, ko se pojavi prevelika utrujenost in so učinki dela občutno zmanjšani.

Tako moramo v bodoče v naši DO izvajati ta način rekreacije, kajti s tem bomo dosegli boljše zdravje, počutje in večje delovne sposobnosti zaposlenih, to pa se bo poznalo pri rezultatih dela.

Uspešno smo odpravljali napake

Socialistična Jugoslavija je v dosedanjem razvoju dosegla ogromen napredek. S tem se je v praksi uveljavil naš sistem samoupravljanja, družbeni razvoj, ki ga je spodbujala in usmerjala naša zveza komunistov. Ne želim trditi, da v našem razvoju nismo begali in delali napak. To ni prizanešeno nobeni družbi. Prav ta odprtost, s katero smo vselej obravnavali tudi takšne pojave, je v marsičem pomagala, da smo jih uspešno odpravljali.

TITO (1978)

Socializem za človeka, za ljudi...

„... Mi smatramo, da socializem ni nekaj abstraktnega, temveč da se gradi za človeka, za ljudi, za sedanje in prihodnje generacije. Želeli bi, da že zdaj ta generacija danes občuti blagodat izgradnje socializma in nam je žal, ker jih ne čuti še v zadostni meri. Vendar, kaj hočemo, ta generacija mora pač prenesti največje breme v izgradnji socializma in smo zaradi tega morali marsikaj žrtvovati ter nam je zato tudi mnogo teže, kakor bo prihodnjim rodovom...“

Predsednik Tito
23. 11. 1958
v Novem mestu

Srečanje v Metliki in na Frati

Program komisije za rekreacijo in šport za proslavo 30 let samoupravljanja na Frati

15. 4. 1980 se je sestala komisija za rekreacijo in šport in pripravila program iger za proslavo 30 let samoupravljanja, ki bo v avgustu na Frati.

Igre v sklopu tekmovanja „športni dan Novoteksa“ bodo maju v Metliki (šah, streljanje, atletika). Na Frati pa bo tekmovanje v vlečenju vrvi in tehtanje tekmovalcev.

Pripravili smo tudi program družabnih iger in sicer 3 igre (pikador, boj petelinov in igra v krogu na izpadanje). Sodeloval bo lahko vsak udeleženec pohoda na Frato. Ravno tako bomo na Frati podelili pokale in diplome najboljšim ekipam – TOZD, ki so sodelovale v tekmovanju „športni dan Novoteksa“.

Komisija za rekreacijo in šport

Iskrene čestitke Alojzu Blažiču

Alojz Blažič, delavec barvar v predilnici TOZD tkanina, dobitnik srebrnega znaka sindikatov Slovenije.

Na podelitvi priznanj ob letošnji proslavi Osvobodilne fronte slovenskega naroda so podeljevali zaslužnim delavcem tudi priznanja zveze sindikatov. Med odlikovanci je dobil srebrni znak Zveze sindikatov tudi naš delavec Alojz Blažič.

Kdo Alojza ne pozna? Menim, da ga poznamo prav vsi delavci DO Novoteks v Novem mestu, saj ga stalno srečujemo, ko prevaža material iz skladišča do barvarne. Poznamo ga tudi kot aktivnega družbenopolitičnega delavca na sestankih samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, ko se s svojo preprosto, vendar

učinkovito besedo vključuje v razpravo.

Alojz se je rodil leta 1929 v Brusnicah. Mladost je imel težko, odrasčal je v pomanjkanju. Zaposlil se je po osvoboditvi leta 1947. Delal je povsod, kjer so potrebovali njegovo moč, voljo in željo, da bi bil koristen. Tako je delal na Gozdnem gospodarstvu, v Kremenu, komunalnem podjetju, v železarni na Jesenicah, v Iskri, Inisu in na kraju se je zaposlil v Novoteksu kjer dela še danes.

Povsod, kjer je bil zaposlen, je bil aktiven. Prevzemal je vrsto nalog, katere je vse vestno opravljal. Tako je bil sekretar mladinskega aktiva v Podstenicah, predsednik DS v komunalnem podjetju, blagajnik sindikata v železarni na Jesenicah, član OBK ZKS Novo mesto, delegat v klubu samoupravljalcev, član

DS Tozd Tkanina in član DS Novoteks – pa kdo bi se še spomnil, kje vse je Alojz deloval.

Vseskozi se je kot komunist in sindikalni aktivist s svojimi doslednimi stališči in predlogi potegoval za uveljavitev delavca v sistemu samoupravnega socializma in za tovariške medsebojne odnose. Prepričani, da je OO ZS pravilno ocenila prizadevanja tovariša Alojza, ko ga je predlagala za to visoko priznanje menimo, da bi bilo prav, da tudi v bodoče ne pozabimo na tiste skromne in marljive ljudi, ki za stroji prispevajo svoj veliki delež za lepši jutrišnji dan.

Tovarišu Alojzu iskreno čestitamo!

SODELAVCI

Ob letošnjem praznovanju 39. obletnice Osvobodilne fronte je krajevna konferenca SZDL Bršljin podelila priznanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda delovni organizaciji Novoteks za razvijanje in utrjevanje krajevne samouprave.

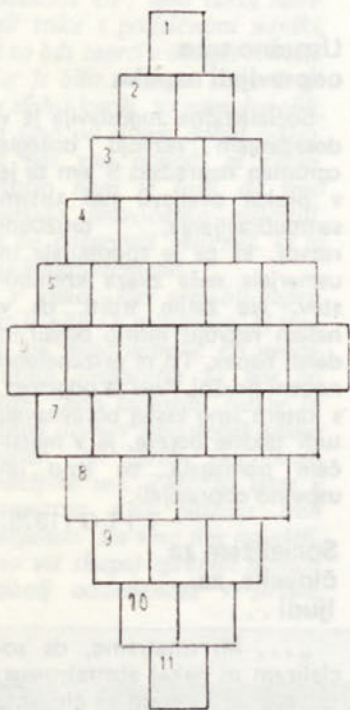
To visoko priznanje, katerega smo prejeli, je priznanje

Priznanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda delovni organizaciji NOVOTEKS

slehnemu delavcu in delovni organizaciji v celoti za dosedanje delo, hkrati pa nas to priznanje obvezuje, da se bomo še bolj kot doslej vključevali v delo krajevnih skupnosti.

Prepričani smo, da bodo rezultati tega sodelovanja v okviru frontne organizacije v mnogočem pripomogli k reševanju nalog za lepši in boljši jutrišnji dan.

Vreteno

1. mednarodna kratica za stran neba
2. simbol kemijske prvine NOBELIJ
3. plačilo
4. počasno, brezvoljno
5. nekompletno
6. umetno tekstilno vlakno – z lastnostjo ovčje volne
7. tkanina za težja zimska oblačila
8. republiško glasilo SZDL
9. agregatno stanje vode
10. ime črke
11. drugi samoglasnik v abecedi

Novo vodstvo društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Dolenjske

Člani društva, ki smo zaposleni v DO Novoteks in Labod, smo imeli 25. aprila v Krškem redni občni zbor, ki je po našem statutu vsaki dve leti.

Pregled o delu društva v preteklem dve-letnem mandatnem obdobju je podal dosedani predsednik ing. Franc Kovačič. V razpravi po poročilu je bilo predvsem poudarjeno, da moramo v društvo zajeti čim večje

**V 30 letih:
250 milijonov vozil več**

Letos bo na svetu v prometu že pribl. 300 milijonov vozil, leta 1950 pa jih je bilo 50 milijonov. Da bi zadovoljili vse kupce, bodo morale avtomobilske tovarne izdelati letos 8 milijonov vozil več kot lani. Po ocenah strokovnjakov se bo povpraševanje po avtomobilih v svetu v tekočem desetletju večalo za 3 odst. na leto. Marsikaj je pri tem seveda pod znamenjem besedice „če“: če ne bo prišlo do gospodarske krize v avtomobilski industriji zaradi dražje nafte; če ne bodo države omejevale potrošnje goriva s prepovedmi vožnje; če ne bodo uvedle večjih davkov na vozila itd.

Ameriškim in evropskim proizvajalcem avtomobilov delajo sive lase Japonci: še vedno prodirajo na evropske trge. Čez 2 leti bodo proizvedli verjetno že 11 milijonov vozil nasproti 9 milijonom v letu 1978. Japonci izvozijo vsako leto stokrat več avtomobilov kot jih uvozijo.

število članstva, kar bi povečalo aktivnost in prodornost pri odločitvah, ki so pomembne za tekstilce tudi izven naših DO.

Direktor Laboda tov. Petan je podčrtal pomen povezovanja in sodelovanja tekstilcev v dolenjskem prostoru in z enotnim nastopom povezovanje v širšem prostoru tekstilne in oblačilne panoge. Po razrešitvi starega odbora je bil predlagan in potrjen novi izvršni odbor s predsednikom ing. Todorjem Stanojevičem, tajnico Anico Petric in blagajničarko Mojco Peroci.

Na občnem zboru so bila podeljena priznanja članom društva za večletno strokovno in društveno delo. Priznanja so kot zaslužni člani DITT Dolenjske prejeli Andrej Smuk, Stane Jelenčič, Peter Kumer, Franc Pavlin, Stanislav Dolenc, Zvone Bavčar, Ivo Ivkovič, Ratomir Pešič in Branka Jedlovčnik. Pred leti so že prejeli priznanja Franc Kovačič, Danilo Kovačič in Avgust Fajfar. Za častnega člana DITT Dolenjske je bil imenovan Zdravko Petan.

Člani so sprejeli tudi sklep o predlogu zaslužnih in častnih članov Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije za tovariše Andreja Smuka, Branko Jedlovčnik in Zdravka Petana. S sprejemom novih članov se je skupno število članstva povečalo na 190 članov iz DO Novoteks in Labod.

Po občnem zboru smo si ogledali zanimiv film o gojenju in predelavi avstralske volne.

BRANKA JEDLOVČNIK
dipl. ing.

Naša sodelavka

Marija Travižan

je 11. aprila 1980 diplomirala na prvi stopnji visoke šole za organizacijo dela v Kranju.

Iskreno čestitamo!

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Iz haja vsako zadnje sredo mesecu v nakladi 2500 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet v sestavi: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič, Mladen Radojčin, Martina Vidic, Mojca Peroci, Jana Jovič, Bojan Pureber, Jože Klobočar in Mirko Albijanič. Glavni in odgovorni urednik: Danilo Kovačič. – Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10. – Časopisni stavek, filmi in pelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.